

การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนตามกรอบ RSPO

หลักการและเกณฑ์กำหนดของประเทศไทย (TH-NI)

การจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน
ภายใต้กรอบ RSPO

บทนำ

เอกสารฉบับร่างนี้ได้จัดทำขึ้นจากเอกสารหลักการและเกณฑ์กำหนดสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนฉบับทั่วไป (RSPO – Generic P&C) เอกสารฉบับนี้จะมีการนำไปพัฒนาต่อเป็นเอกสารเกี่ยวกับหลักการและเกณฑ์กำหนดของประเทศไทย (TH-NI) โดยผ่านกระบวนการประชุมหารือของคณะทำงานจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO และการปรึกษาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎระเบียบกฎหมายไทย รวมถึงรับฟังข้อคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศไทย

เอกสารฉบับร่างนี้ได้รวมแนวปฏิบัติเฉพาะสำหรับเกษตรกรรายย่อยของประเทศไทย (ซึ่งรวมถึงเกษตรกรรายย่อยอิสระและเกษตรกรรายย่อยในโครงการ) เกษตรกรรายย่อยหมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน บางครั้งมีการเพาะปลูกพืชอื่น ๆ เพื่อการดำรงชีพ ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่มาจากแรงงานครัวเรือนและมีแหล่งรายได้หลักจากการเกษตร และมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันโดยปกติต่ำกว่า 50 เฮกตาร์ (ประมาณ 300 ไร่) เกษตรกรรายย่อยสามารถแบ่งเป็น เกษตรกรรายย่อยอิสระและเกษตรกรรายย่อยในโครงการ ซึ่งเกษตรกรรายย่อยในโครงการหมายถึงเกษตรกรที่มีสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสินเชื่อกับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและสวนปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มอาจจะจัดการและสนับสนุนด้านการเงินในการดำเนินการของเกษตรกรรายย่อย ในขณะที่เกษตรกรรายย่อยอิสระหมายถึงเกษตรกรที่ไม่มีสัญญาหรือข้อตกลงกับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและมีการจัดการและลงทุนเอง

หลักการและเกณฑ์กำหนดของประเทศไทยในการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ตามกรอบ RSPO

หลักการข้อที่ 1: ความมุ่งมั่นให้เกิดความโปร่งใส

เกณฑ์กำหนด 1.1

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และ ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ข้อกำหนดของ RSPO อย่างเพียงพอให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ กฎหมาย โดยใช้ภาษา และ รูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างจริงจัง

ตัวชี้วัดหลัก

1.1.1 บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการร้องขอ

1.1.2 บันทึกข้อมูลคำตอบในเรื่องที่มีการร้องขอ

1.1.3 บันทึกข้อมูลในข้อ 1 และ 2 ต้องมีการจัดเก็บรักษาตามระยะเวลาที่ระบุไว้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

แนวปฏิบัติ

1.1.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการร้องขอ

1.1.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องเตรียมคำตอบในเรื่องที่ถูกร้องขอให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลคำตอบนั้น ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้องขออย่างรวดเร็ว และสร้างสรรค์

1.1.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารต่างๆ ในข้อ 1.1.1 และ 1.1.2 ตามความจำเป็นและเหมาะสม และจัดเก็บรักษาเอกสารตามระยะเวลาที่กำหนด

หมายเหตุ

- ดูเกณฑ์กำหนด1.2 เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับเอกสารที่ควรจัดไว้สำหรับเปิดเผยต่อสาธารณะ
- ดูเกณฑ์กำหนด6.2 เรื่องกระบวนการสื่อสารและการปรึกษาหารือ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการจัดเตรียมสำเนาเอกสารของข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เก็บไว้ที่เกษตรกรรายย่อยในโครงการ

- สัญญาข้อตกลงระหว่างผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการและเกษตรกรรายย่อย (เกณฑ์กำหนด1.2)
- เอกสารสิทธิที่ดิน หรือ สิทธิในการใช้ที่ดินของเกษตรกรรายย่อย (เกณฑ์กำหนด 2.2)

- เอกสารที่ใช้ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ (IPM) และการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย (เกณฑ์กำหนด4.6)
- แผนงานด้านสุขภาพและความปลอดภัย (เกณฑ์กำหนด4.7)
- แผน และการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (เกณฑ์กำหนด5.1, 6.1, 7.1, 7.3)
- แผนป้องกันมลพิษ (เกณฑ์กำหนด5.6)
- รายละเอียดของข้อร้องเรียนและความไม่พอใจ (เกณฑ์กำหนด6.3)
- ขั้นตอนและกระบวนการเจรจาต่อรอง (เกณฑ์กำหนด6.4)
- แผนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (เกณฑ์กำหนด 8.1)

เกษตรกรรายย่อยในโครงการควรสามารถตอบสนองต่อการร้องขอข้อมูลของผู้ที่มีส่วนได้-ส่วนเสียอย่างสร้างสรรค์

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถแสดงสิทธิความเป็นเจ้าของที่ดิน หรือ สิทธิการใช้ที่ดิน (เกณฑ์กำหนด2.2)

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรสามารถตอบสนองต่อการร้องขอข้อมูลของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสร้างสรรค์

เกณฑ์กำหนด1.2

เอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ ยกเว้นเอกสารที่เป็นความลับทางการค้า หรือ เอกสารที่หากเปิดเผยแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือสังคม

ตัวชี้วัดหลัก

- 1.2.1** เอกสารการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และกฎหมาย ตามเกณฑ์กำหนดของ RSPO จะต้องจัดไว้พร้อมเปิดเผยต่อสาธารณะ โดยรวมถึงเอกสารดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย
- เอกสารสิทธิที่ดิน หรือ สิทธิในการใช้ที่ดิน (เกณฑ์กำหนด2.2)
 - แผนงานด้านสุขภาพและ ความปลอดภัย (เกณฑ์กำหนด 4.7)
 - แผน และการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (เกณฑ์กำหนด 5.1, 6.1, 7.1, 7.3)
 - แผนป้องกันมลภาวะ (เกณฑ์กำหนด 5.6)
 - รายละเอียดของข้อร้องเรียนและความไม่พอใจ (เกณฑ์กำหนด 6.3)
 - ขั้นตอนและกระบวนการเจรจาต่อรอง (เกณฑ์กำหนด 6.4)
 - แผนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (เกณฑ์กำหนด 8.1)

แนวปฏิบัติ

1.2.1 จัดเตรียมเอกสารตามตัวชี้วัดหลักให้ครบถ้วน ยกเว้น

- ข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้า รวมถึงข้อมูลสถานะการเงิน เช่น ต้นทุนและรายได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับลูกค้า และ/หรือ ซัพพลายเออร์ (หมายถึง ผู้ขาย ผู้ให้บริการ ผู้จัดหา) ข้อมูลที่มีผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของบุคคล ควรจะเป็นความลับด้วย

- ข้อมูลที่หากมีการเปิดเผยอาจเกิดผลลัพธ์เชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม หรือสังคม รวมถึงข้อมูลแหล่งสายพันธุ์หายาก ซึ่งการเปิดเผยนี้อาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการล่าหรือ จับเพื่อการค้า หรือสถานที่เคารพสักการะบูชา ซึ่งชุมชนปรารถนา รักษาไว้เป็นส่วนของชุมชน

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการต้องมั่นใจว่า เกษตรกรรายย่อยมีความเข้าใจในแผนการจัดการ เช่น ขั้นตอนการร้องเรียนและร้องทุกข์ เป็นต้น พร้อมทั้งเปิดเผยแผนการจัดการดังกล่าวต่อสาธารณะ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรมีเอกสารหรือหลักฐานซึ่งแสดงถึงสิทธิในการใช้ที่ดิน

หลักการข้อที่ 2: การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

เกณฑ์กำหนด 2.1

การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และกฎหมายและกฎระเบียบระหว่างประเทศที่ได้มีการให้สัตยาบันแล้ว

ตัวชี้วัดหลัก

2.1.1 หลักฐานการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดรอง

2.1.2 ระบบเอกสาร ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับข้อกำหนดของกฎหมาย

2.1.3 กลไกติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.4 ระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

2.1.1 ให้เก็บรักษาหลักฐานการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องกฎระเบียบของสิทธิการครอบครองที่ดิน หรือสิทธิในการใช้ที่ดิน แรงงาน การทำการเกษตร (ตัวอย่างเช่น การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช) สิ่งแวดล้อม (ตัวอย่างเช่น กฎหมายคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม และกฎหมายป่าไม้) การเก็บรักษา การขนส่ง และกระบวนการแปรรูป ทั้งนี้ยังรวมถึงกฎหมายตามข้อผูกพันตามพันธกรณีของประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ หรืออนุสัญญา ตัวอย่างเช่น อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD)

2.1.2 ควรจัดทำระบบเอกสาร รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของกฎหมายให้สามารถเข้าถึงเอกสารต่างๆได้โดยง่าย

2.1.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรจัดทำกลไกติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำบันทึกการเสียหายบำรุงท้องถิ่นที่การขอและได้รับอนุญาตต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.1.4 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และ ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรจัดทำบันทึกการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

หมายเหตุ

- ระบบที่ใช้ควรมีความเหมาะสมกับขนาดขององค์กร
- กฎหมายระหว่างประเทศและอนุสัญญาหลักระบอบอยู่ใน ภาคผนวก 1 ส่วนกฎหมายของประเทศไทยระบอบอยู่ใน ภาคผนวก 2

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรทำให้มั่นใจว่า เกษตรกรรายย่อยรู้ถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรรู้ถึงข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตาม

เกณฑ์กำหนด 2.2

มีหลักฐานแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน และไม่ถูกคัดค้านสิทธิโดยชุมชนท้องถิ่นที่แสดงสิทธิในการใช้ที่ดินนั้น

ตัวชี้วัดหลัก

2.2.1 เอกสารแสดงสิทธิความเป็นเจ้าของที่ดินตามกฎหมาย หรือสัญญาเช่าที่ดิน และ/หรือ ประวัติการครอบครองที่ดิน และการใช้ที่ดิน

ตัวชี้วัดรอง

2.2.2 หลักฐานแสดงถึงอาณาเขตของที่ดินตามที่กำหนดไว้สำหรับเอกสารแสดงสิทธิแต่ละประเภท

2.2.3 ในกรณีที่มี หรือเคยมีข้อพิพาท หรือความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดิน ให้จัดหาหลักฐานการแก้ปัญหาหรือความก้าวหน้าของการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ไขข้อพิพาท (เกณฑ์กำหนด 6.3 และ 6.4) และเป็นที่ยอมรับของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

2.2.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องมีเอกสารหลักฐานการใช้ที่ดิน เช่น หนังสือสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน

2.2.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำแผนที่ที่ดินที่แสดงถึงอาณาเขตที่มีสิทธิในการใช้ที่ดิน

2.2.3

- สำหรับความขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทใดๆในเรื่องที่ดิน ควรจัดทำแผนที่แบบมีส่วนร่วมที่แสดงขอบเขตของบริเวณที่มีปัญหา
- เมื่อมีความขัดแย้งในเงื่อนไขของการใช้ที่ดิน ตามที่แสดงในเอกสารสิทธิ ผู้ปลูกป่าล้มน้ำมัน ควรแสดงหลักฐานในการดำเนินงานแก้ปัญหาข้อขัดแย้งกับคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง
- จัดให้มีกลไกแก้ไขข้อขัดแย้ง (เกณฑ์กำหนด 6.3 และ 6.4)
- ควรยุติการดำเนินการใดๆนอกพื้นที่ที่มีสิทธิตามกฎหมาย

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรทำให้มั่นใจว่า สมาชิกสามารถแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน และไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับความขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทในเรื่องที่ดินที่รุนแรง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน และไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับความขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทในเรื่องที่ดินที่รุนแรง

เกณฑ์กำหนด 2.3

การใช้ที่ดินเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมัน ต้องไม่รุกรานสิทธิตามกฎหมายหรือตามจารีตประเพณี ของผู้ใช้ที่ดินรายอื่น อย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม

ตัวชี้วัดหลัก

2.3.1 แผนที่ที่มีมาตราส่วนที่เหมาะสม แสดงขอบเขตสิทธิตามจารีตประเพณี ที่ได้รับการยอมรับ (เกณฑ์กำหนด 2.3, 7.5 และ 7.6)

ตัวชี้วัดรอง

2.3.2 สำเนาข้อเจรจาตกลง แสดงรายละเอียดกระบวนการตกลงยินยอม (เกณฑ์กำหนด 2.3, 7.5 และ 7.6)

แนวปฏิบัติ

2.3.1 ผู้ปลูกป่าล้มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำแผนที่แสดงอาณาเขตที่มีสิทธิ ตามจารีตประเพณีและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่สิทธิทางจารีตประเพณี ยังไม่ชัดเจน วิธีที่ดีที่สุดคือการทำให้เกิดความชัดเจน โดยการทำให้แผนที่แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนข้างเคียงและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

2.3.2 เมื่อที่ดินเกิดปัญหาเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมาย หรือ สิทธิทางจารีตประเพณี ผู้ปลูกป่าล้ม น้ำมัน และ/หรือ ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำสำเนารายละเอียด ขั้นตอนและผลการเจรจาตกลงยินยอม

การเจรจาหาข้อตกลงไม่ควรเป็นการขู่บังคับ และควรเป็นไปด้วยความสมัครใจทั้งก่อนที่จะดำเนินการลงทุนใหม่ หรือปฏิบัติการใดๆ และอยู่บนฐานของการเปิดเผยแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในรูปแบบและภาษาที่เหมาะสม รวมถึงข้อมูลการประเมินผลกระทบ ข้อเสนอในการจัดสรรผลประโยชน์และข้อตกลงทางกฎหมาย ทั้งนี้ชุมชนต้องสามารถสรรหาที่ปรึกษาทางกฎหมายได้เมื่อต้องการ ในกรณีที่ต้องมีตัวแทน ชุมชนต้องสามารถเลือกหน่วยงานหรือตัวแทนของตนเอง โดยการเลือกตัวแทนนั้นต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสและมีการสื่อสารกับสมาชิกอื่นในชุมชน โดยต้องใช้เวลาเพียงพอในการตัดสินใจตามจารีตประเพณี และอนุญาตให้มีการเจรจาซ้ำได้ เมื่อมีการร้องขอข้อตกลงจากการเจรจาต้องผูกมัดต่อคู่สัญญาทุกฝ่าย และสามารถมีผลบังคับใช้ในชั้นศาล การทำให้เกิดความชัดเจนในเรื่องที่ดินเป็นประโยชน์ของคู่กรณีทุกฝ่ายในระยะยาว สำหรับความหมายของ "สิทธิทางจารีตประเพณี" ดูจากคำนิยามแนบท้าย

หมายเหตุ

- ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และ/หรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ต้องแสดงว่าตนเองเข้าใจในสิทธิเหล่านั้น และจะไม่ถูกข่มขู่คุกคามหรือฉ้อโกงสิทธิดังกล่าว เกณฑ์กำหนดนี้ควรพิจารณาพร้อมกับเกณฑ์กำหนด 6.4, 7.5 และ 7.6 เกณฑ์กำหนดนี้ อนุญาตให้มีการขาย และเจรจาหาข้อตกลง เพื่อชดเชยให้แก่ผู้ใช้ที่ดินที่เสียสิทธิประโยชน์ หรือ สิทธิที่ถูกยกเลิกไป

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการต้องสามารถแสดงสิทธิในการถือครองที่ดินในโครงการกรณีที่เข้าครอบครองสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางจารีตประเพณีของผู้อื่น โดยมีเอกสารพิสูจน์การโอนสิทธิ เช่น การขาย และการชำระเงินหรือการยอมรับการชดเชย

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

ในกรณีเข้าครอบครองสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางจารีตประเพณีของผู้อื่น เกษตรกรรายย่อยสามารถแสดงสิทธิในการถือครองที่ดิน และควรมีเอกสารพิสูจน์การโอนสิทธิ เช่น การขาย และการชำระเงินหรือการยอมรับการชดเชย

หลักการข้อที่ 3: ความมุ่งมั่นในการทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินในระยะยาว

เกณฑ์กำหนด 3.1

มีแผนการบริหารจัดการที่มีเป้าหมายทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินระยะยาว

ตัวชี้วัดหลัก

3.1.1 แผนธุรกิจ หรือแผนการบริหารจัดการ อย่างน้อย 3 ปี

ตัวชี้วัดรอง

3.1.2 ในกรณีที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติ มีแผนงานปลูกทดแทนรายปีที่มีการวางแผนล่วงหน้าไว้ อย่างน้อย 5 ปี และมีการทบทวนแผนทุกปี

แนวปฏิบัติ

3.1.1 จัดทำแผนธุรกิจหรือแผนการบริหารจัดการ อาจประกอบด้วย

- แผนซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพการใช้กล่าปาล์มพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การคาดการณ์แนวโน้มผลผลิต หมายถึง แนวโน้มผลผลิตทะเลาะปาล์มน้ำมันสด (FFB yield trends)
- อัตราการสกัดน้ำมันของโรงสกัดน้ำมัน หมายถึง แนวโน้มอัตราการสกัดน้ำมัน (OER trends)
- ต้นทุนในการผลิต หมายถึงแนวโน้มต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ต่อตัน
- การพยากรณ์ราคา
- ตัวชี้วัดทางการเงิน
- ข้อเสนอแนะวิธีการคำนวณ แนวโน้มค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (แนวโน้มผลผลิตทะเลาะปาล์มน้ำมันสดควรจะครอบคลุมช่วงผลผลิตต่ำอันเนื่องมาจากแผนการปลูกทดแทนครั้งสำคัญๆ)

โดยแผนธุรกิจและแผนการจัดการควรพิจารณาตามหลักการข้อ 4 เรื่องการใช้วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและผู้ประกอบการโรงสกัดน้ำมันปาล์ม

แม้ว่าผลกำไรระยะยาวอาจได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่นอกเหนือการควบคุมโดยตรง ผู้บริหารระดับสูงจะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินโดยการวางแผนการบริหารจัดการในระยะยาว

3.1.2 เกษตรกรควรมีการวางแผนการปลูกปาล์มน้ำมันทดแทนรายปีสำหรับอนาคต 5 ปี ข้างหน้าเป็นอย่างน้อย และมีการทบทวนแผนทุกปี ทั้งนี้ในแผนอาจประกอบด้วย พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เหมาะสม พื้นที่เพาะปลูก จำนวนต้นปาล์มน้ำมันต่อไร่ ปริมาณปุ๋ย การวิเคราะห์ธาตุอาหารของดินก่อนการเพาะปลูก เป็นต้น

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

- ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการ ควรแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรรายย่อยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับ เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงข้อมูลการตลาดหรือราคา เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบล เพื่อการปรับปรุงวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
- ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้การฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกณฑ์กำหนดนี้ ไม่ต้องนำมาใช้กับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

หลักการข้อที่ 4: การใช้วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดของผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

เกณฑ์ข้อกำหนด 4.1

มีการจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบที่เหมาะสม มีการนำไปปฏิบัติ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดหลัก

4.1.1 ระเบียบปฏิบัติงาน สำหรับสวนปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่

4.1.2 ระเบียบปฏิบัติงาน สำหรับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

ตัวชี้วัดรอง

4.1.3 บันทึกการปฏิบัติและการปรับปรุงแก้ไขเมื่อนำระเบียบปฏิบัติงานไปใช้เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

แนวปฏิบัติ

4.1.1 จัดทำระเบียบปฏิบัติงาน สำหรับสวนปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่

4.1.2 จัดทำระเบียบปฏิบัติงาน สำหรับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

4.1.3 จัดทำบันทึกการปฏิบัติและการปรับปรุงแก้ไข เมื่อนำระเบียบปฏิบัติงานไปใช้ เพื่อให้เป็นปัจจุบัน โดยมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างน้อย 12 เดือน

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

สำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ การปฏิบัติงานควรเป็นไปตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้จัดทำขึ้นโดยผู้จัดการโครงการ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อย

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องมีระเบียบปฏิบัติงาน

เกณฑ์กำหนด 4.2

มีการปฏิบัติเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน หรือถ้าเป็นไปได้ พื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ให้อยู่ในระดับที่สามารถเก็บผลผลิตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ตัวชี้วัดรอง

4.2.1 บันทึกข้อมูลการใช้ปุ๋ย

4.2.2 หลักฐานการสุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ดิน

4.2.3 บันทึกการปฏิบัติเพื่อรักษาและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน

แนวปฏิบัติ

4.2.1 เก็บบันทึกข้อมูลการใช้ปุ๋ย

4.2.2 มีการสุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ดินอย่างน้อยหนึ่งครั้งและการวิเคราะห์ใบปาล์มน้ำมันเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของธาตุอาหารเป็นระยะๆ ตามความจำเป็น

4.2.3 เก็บบันทึกการปฏิบัติเพื่อรักษาและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้ผลการวิเคราะห์จากตัวชี้วัด 4.2.2 (เช่น การใส่ปุ๋ย การปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน การใช้ปุ๋ยหมัก การใช้ น้ำเสียจากโรงสกัดน้ำมันปาล์มและทะเลลายปาล์มเปล่าในพื้นที่ปลูก เป็นต้น)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการสามารถแสดงว่าสมาชิกมีความเข้าใจเทคนิคต่างๆเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน และมีการนำไปปฏิบัติ

หลักฐานการนำไปใช้สามารถอยู่ในรูปแบบของ

1. บันทึกข้อมูลการใช้ปุ๋ย
2. บันทึกข้อมูลการใช้ทะเลลายปาล์มเปล่า และน้ำเสียจากโรงสกัด ถ้ามีการนำไปปฏิบัติ (เช่น ปริมาณและพื้นที่ที่มีการใช้ทะเลลายปาล์มเปล่าและน้ำเสียจากโรงสกัด)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถแสดงว่าตนเองมีความเข้าใจเทคนิคในการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน และได้นำเทคนิคนั้นไปปฏิบัติ

เกณฑ์กำหนด 4.3

มีการปฏิบัติที่ลดและควบคุมการชะล้างพังทลายของดิน และการเสื่อมโทรมของดินให้น้อยที่สุด

ตัวชี้วัดรอง

4.3.1 แผนที่แสดงบริเวณที่ดินที่มีความเปราะบาง

4.3.2 กลยุทธ์การบริหารจัดการการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลาดชัน (โดยพิจารณาลักษณะเฉพาะของสภาพดิน และ ภูมิอากาศ)

4.3.3 แผนงานในการซ่อมบำรุงถนน

4.3.4 มาตรการป้องกันการทรุดตัวของดินพรุให้น้อยที่สุด ภายใต้แผนงานการจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและมีการบันทึกไว้ (ถ้ามี)

4.3.5 กลยุทธ์การบริหารจัดการดินที่มีปัญหาและดินที่มีความเปราะบาง (เช่น ดินทราย ดินที่มี อินทรีย์วัตถุต่ำ ดินเปรี้ยวจัด)

แนวปฏิบัติ

4.3.1 จัดทำ จัดทำแผนที่แสดงบริเวณที่ดินที่มีความเปราะบาง เช่นดินทราย ดินที่มี อินทรีย์วัตถุต่ำ หน้าดินตื้น ดินเปรี้ยว เป็นต้น (ในกรณีที่เป็นไปได้)

4.3.2

- จัดให้มีแผนกลยุทธ์การจัดการการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลาดชัน และพื้นที่ดินที่มีความเปราะบาง เพื่อป้องกันการชะล้างของดิน

- นำเทคนิคในการลดการชะล้างพังทลายของดินซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายไปใช้ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงวิธีปฏิบัติ เช่น การจัดทำแนวระดับลดหลั่น (terracing) และการคลุมดิน เป็นต้น

4.3.3 จัดทำแผนและดำเนินการซ่อมบำรุงถนนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

4.3.4

- ในกรณีสวนปาล์มน้ำมันที่ปลูกอยู่แล้วบนพื้นที่ดินพรุ จัดให้มีแผนกลยุทธ์การจัดการ โดยให้มีมาตรการควบคุมระดับน้ำที่เหมาะสมตามสภาพของดินพรุในแต่ละพื้นที่ เช่น การรักษาระดับน้ำใต้ดินให้สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง หากจำเป็นควรจัดทำระบบโครงสร้างการควบคุมน้ำที่เหมาะสม เช่น ฝาย กระสอบทราย และที่ประตุน้ำตรงจุดระบายน้ำหลัก เป็นต้น (ดูเกณฑ์กำหนด 4.4 และ 7.4)
- จัดเก็บหลักฐานของการจัดการน้ำใต้ดินในบริเวณสวนที่เป็นดินพรุ

4.3.5 อ้างอิงแนวปฏิบัติตามข้อ 4.3.2

คำแนะนำอื่นๆ

- ให้ปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน (Good Agricultural Practices) และกลุ่มชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

เกษตรกรรายย่อยในโครงการไม่จำเป็นต้องมีแผนที่แสดงบริเวณที่ดินที่มีความเปราะบาง แต่สามารถแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการดินประเภทต่างๆ และได้นำเทคนิคนั้นไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องมีแผนที่แสดงบริเวณที่ดินที่มีความเปราะบาง แต่สามารถแสดงให้เห็นว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการดินประเภทต่างๆ และได้นำเทคนิคนั้นไปปฏิบัติ

หลักฐานเกี่ยวกับเทคนิคที่นำไปปฏิบัติโดยเกษตรกรรายย่อยเพื่อควบคุมการชะล้างพังทลายของดิน อย่างน้อยที่สุดควรรวมถึง

- การจัดทำแนวระดับลดหลั่น หรือความพยายามอื่นๆ สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ลาดชันในระหว่างหรือก่อนการปลูกทดแทน
- การคลุมดินระหว่างการปลูกปาล์มน้ำมันระยะแรก
- การสร้างระบบระบายน้ำบนที่ดินพรุและที่ดินต่ำ

เกณฑ์กำหนด 4.4

มีการปฏิบัติในการรักษาระดับและคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

ตัวชี้วัดหลัก

4.4.1 แผนบริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

4.4.2 การติดตามตรวจสอบค่าปริมาณความต้องการออกซิเจนในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) จากน้ำทิ้ง (เฉพาะโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม)

ตัวชี้วัดรอง

4.4.3 การดูแลป้องกันเส้นทางน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงการดูแลรักษาและฟื้นฟูบริเวณกันชนริมตลิ่งที่เหมาะสม

4.4.4 การตรวจติดตามการใช้น้ำต่อทะเลลายปาล์มน้ำมันสดหนึ่งตันในโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

แนวปฏิบัติ

4.4.1 ให้จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินและนำไปปฏิบัติ

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ควรจัดการกับการใช้น้ำของตนเองและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรแหล่งน้ำในท้องถิ่น ซึ่งแผนการบริหารจัดการน้ำอาจรวมถึง

- การพิจารณาถึงการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการหมุนเวียนน้ำของแหล่งน้ำ
- ทำให้เกิดความมั่นใจว่าการใช้น้ำจะไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อผู้ใช้น้ำรายอื่นๆ
- หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดการปนเปื้อนต่อน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน จากการไหลบ่าของดิน ธาตุอาหาร หรือ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช หรือการปนเปื้อนจากการกำจัดของเสียที่ไม่ดีพอ รวมไปถึงน้ำเสียจากโรงสกัดน้ำมันปาล์ม
- มีการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มอย่างเหมาะสม และติดตามคุณภาพน้ำทิ้งที่ปล่อยออกมาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งควรเป็นไปตามกฎหมายของประเทศ เช่นมีการสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำมาวิเคราะห์

4.4.2 บันทึกผลการตรวจสอบค่าปริมาณความต้องการออกซิเจนในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) จากน้ำทิ้ง (เฉพาะโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม)

4.4.3 ดูแลรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำให้คงสภาพพื้นที่ชุ่มน้ำอยู่ควรจัดทำ ดูแลรักษาและฟื้นฟูเส้นทางน้ำและสภาพแนวกันชนริมตลิ่ง เช่น การทำท่อนบ ฝาย ปลูกหญ้า เป็นต้น

4.4.4 โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรบันทึกข้อมูลการใช้น้ำหรือการใช้เทคนิคเพื่อรีไซเคิลน้ำเสีย

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

เกษตรกรรายย่อยในโครงการไม่จำเป็นต้องสุ่มตัวอย่างน้ำและวิเคราะห์น้ำ แต่ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจะให้การฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญในการรักษาระดับและคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน และมีการนำไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องสุ่มตัวอย่างน้ำและวิเคราะห์น้ำ แต่ควรแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรเข้าใจถึงความจำเป็นในการรักษาระดับและคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน และมีการนำไปปฏิบัติ

เกณฑ์กำหนด 4.5

การใช้เทคนิคการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการที่เหมาะสม (Integrated Pest Management, IPM) ในการบริหารจัดการศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช และสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นที่นำเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดรอง

4.5.1 แผนการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ (IPM) ที่เป็นปัจจุบัน

4.5.2 การติดตามการขยายขอบเขตของการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการที่นำไปใช้ รวมถึงการฝึกอบรม

4.5.3 การติดตามปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืชต่อพื้นที่

แนวปฏิบัติ

4.5.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันควรใช้เทคนิค IPM ที่เป็นที่ยอมรับ เช่น ใช้วิธีทางเขตกรรม ชีววิธี วิธีกล หรือวิธีทางกายภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้น้อยที่สุด หากเป็นไปได้ ควรใช้พืชหรือพันธุ์สัตว์ท้องถิ่นในการควบคุมทางชีวภาพ

ศัตรูพืชหลักหมายถึง ดัวงแรด หนู

4.5.2

- ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ
- ขยายขอบเขตการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการที่ได้ผล เช่น การใช้นกแสกในการควบคุมปริมาณหนู

4.5.3 ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

- บันทึกข้อมูลชนิดและปริมาณการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- คำนวณหน่วยความเป็นพิษ (Toxicity Unit) โดยใช้ปริมาณของสารออกฤทธิ์ (a.i.) หรือค่าความเป็นพิษของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (LD50) ต่อดันของทะเลาะปาล์มน้ำมันสดหรือต่อไร่

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิค IPM กับสมาชิก และให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรแสดงให้เห็นว่ามีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับเทคนิค IPM และสามารถนำไปปฏิบัติได้ อย่างไรก็ตามเกษตรกรรายย่อยอิสระควรบันทึกข้อมูลชนิดและปริมาณการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เกณฑ์กำหนด 4.6

การใช้สารเคมีทางการเกษตรต้องไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงไม่ให้มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในลักษณะของการป้องกัน ยกเว้นในกรณีที่ได้ระบุไว้ในแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของประเทศ หากมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชประเภท 1A หรือ 1B ตามรายการขององค์การอนามัยโลก หรือตามรายการของอนุสัญญาสต็อกโฮล์ม หรืออนุสัญญารอตเตอร์ดัม ผู้

ปลุกปาล์มน้ำมันจะต้องพยายามที่จะหาทางเลือกอื่นแทนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเหล่านี้ รวมทั้งมีบันทึกไว้

ตัวชี้วัดหลัก

4.6.1 การให้เหตุผลในการใช้สารเคมีทางการเกษตรทุกประเภท ไว้ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน (SOP)

4.6.2 ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ที่มีการขึ้นทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

4.6.3 ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีการขึ้นทะเบียนอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

4.6.4 การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชโดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ หรือผ่านการฝึกอบรมที่จำเป็น

4.6.5 จัดให้มีอุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมและมีการนำไปใช้

4.6.6 การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างเหมาะสม และปลอดภัย และมีการติดฉลากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกชนิด

4.6.7 ห้ามสตรีมีครรภ์หรือสตรีที่อยู่ในช่วงให้นมบุตรทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

4.6.8 การตรวจสอบสภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดรอง

4.6.9 หลักฐานเป็นเอกสารที่ระบุว่ามี การลด และ/หรือ เลิกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในประเภท 1A หรือ 1B ตามรายการขององค์การอนามัยโลก หรือตามรายการของอนุสัญญาสต็อกโฮล์ม หรืออนุสัญญารอตเตอร์ดัม

4.6.10 สิ่งอำนวยความสะดวกในการชำระล้าง สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้กับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตราย ตามตัวชี้วัดที่ 4.6.9

4.6.11 เอกสารข้อมูลความปลอดภัย (MSDS) ของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตรายทุกชนิด

แนวปฏิบัติ

4.6.1 กำหนดแนวปฏิบัติการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแต่ละประเภทที่ใช้

4.6.2 จัดหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามที่มีการขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร

4.6.3 ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามที่ระบุไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์ และบันทึกการใช้

4.6.4 จัดทำทะเบียนผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถ และผู้ที่ผ่านการอบรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

4.6.5 จัดอุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน และเพียงพอสำหรับผู้ปฏิบัติงานและมีการตรวจสอบการนำไปใช้

4.6.6

- มีสถานที่จัดเก็บอย่างเหมาะสม
- ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและวัตถุอันตราย พ.ศ. 2550 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.6.7 ให้ผู้ปฏิบัติงานสตรีที่ตั้งครรภ์ หรือสงสัยว่าตั้งครรภ์ และสตรีที่กำลังให้นมบุตร แจ้งต่อหัวหน้างาน

4.6.8

- ให้ตรวจสอบสภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ
- บันทึกผลการตรวจสอบสภาพของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
- ในกรณีที่สงสัยว่าจะได้รับผลกระทบจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้สับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามความจำเป็นและเหมาะสม

4.6.9 ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตรายตามเกณฑ์กำหนด

- ประวัติการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตรายเหล่านี้และสารทดแทน

4.6.10 ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตรายตามเกณฑ์กำหนด

- สถานที่ที่เหมาะสมกับการชำระล้างร่างกายและทำความสะอาดอุปกรณ์ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำ

4.6.11 ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตราย

- การเก็บเอกสารข้อมูลความปลอดภัย (MSDS) ให้ครบถ้วนและมีความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้การฝึกอบรมสมาชิกเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทางการเกษตรตามความเหมาะสม

การฝึกอบรมควรรวมถึงหัวข้อต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างน้อย

1. ประเภทของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่อนุญาตให้ใช้และข้อควรระวังในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเหล่านั้น
2. วิธีการใช้งานอย่างปลอดภัย และการใช้อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม
3. การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและการกำจัดบรรจุภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย
4. การห้ามสตรีมีครรภ์พบนสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและทำงานเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
5. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกชนิดตามที่ระบุไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรเก็บบันทึกข้อมูลสารเคมีทางการเกษตรที่จัดให้กับสมาชิกและมีการนำมาตรวจที่เหมาะสมมาใช้เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระต้องสามารถระบุและให้เหตุผลการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งปฏิบัติตามข้อควรระวังเกี่ยวกับความปลอดภัย

เกณฑ์กำหนด 4.7

มีแผนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยมีการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และมีการนำไปปฏิบัติใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดหลัก

4.7.1 แผนบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและการตรวจติดตาม

4.7.2 การกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

4.7.3 บันทึกอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการทำงานทั้งหมดและมีการทบทวนเป็นระยะ ๆ อาจมีการคำนวณ อัตราการเสียเวลาจากอุบัติเหตุ (Lost Time Accident (LTA) rate)

4.7.4 บันทึกการฝึกอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน/ลูกจ้างทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน (ดูเกณฑ์กำหนด4.8)

4.7.5 อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นในสถานที่ทำงาน

4.7.6 ประกันสังคมสำหรับพนักงาน/ลูกจ้าง

ตัวชี้วัดรอง

4.7.7 เอกสารการประเมินความเสี่ยงของกิจกรรมทุกประเภท และเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อควบคุมอันตรายจากการประเมิน

4.7.8 อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมสำหรับความเสี่ยงในการดำเนินการที่ได้มีการประเมินไว้

4.7.9 บันทึกการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและคนงานเป็นประจำ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความปลอดภัย และสวัสดิการ ของพนักงาน/ลูกจ้าง

4.7.10 ขั้นตอนการดำเนินการในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ และในกรณีฉุกเฉิน ที่พนักงาน/ลูกจ้างทุกคนสามารถเข้าใจได้ง่าย

4.7.11 อุปกรณ์ดับเพลิงที่เหมาะสม

4.7.12 การฝึกอบรมเบื้องต้นให้แก่พนักงาน/ลูกจ้างเกี่ยวกับการดับเพลิงรวมทั้งมีการบันทึกไว้ด้วย

4.7.13 การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

4.7.14 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นทั้งในการปฏิบัติภาคสนาม

แนวปฏิบัติ

4.7.1

- ดำเนินการตามแผนที่วางไว้
- ติดตามและประเมินผลจากการปฏิบัติตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาประกอบกับเอกสารจากตัวชี้วัด 4.7.3 เพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนใหม่ทุกๆ ปี

แผนอาชีพอนามัยและความปลอดภัยควรจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน และควรพิจารณาอนุสัญญา ILO 184

ควรดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการทำงานที่ปลอดภัยเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอัคคีภัยตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง

4.7.2 กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย โดยมีรายละเอียดระบุขอบเขตบริเวณและช่วงเวลาที่ได้รับผิดชอบด้วย

4.7.3 บันทึกอุบัติเหตุควรประกอบด้วย

- ลักษณะการเกิดของอุบัติเหตุ
- รายชื่อผู้ประสบอุบัติเหตุ
- สถานที่เกิดอุบัติเหตุ
- สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ (ความประมาทหรือทางเทคนิค)

เพื่อนำมาพิจารณาความถี่ของ: บุคคล สถานที่ และสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุที่บ่อยที่สุดมาใช้ในการวางแผนอบรม (4.7.4) และปรับปรุงแผนงานความปลอดภัย (4.7.1)

4.7.4 หน่วยงานกลางควรมีการเก็บหลักฐานการฝึกอบรมของพนักงาน/ลูกจ้าง ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้พนักงาน/ลูกจ้างร้องขอการฝึกอบรมความปลอดภัยอื่นๆ ที่คิดว่ามีความจำเป็นและควรได้รับการตอบสนองการร้องขอด้วยในกรณีที่มีความเหมาะสม

4.7.5 เตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้เพียงพอและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.7.6 นายจ้างจัดให้มีประกันสังคมแก่พนักงาน/ลูกจ้าง

4.7.7 ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้จากการดำเนินงานทุกประเภท จากนั้นนำผลการประเมินที่ได้มาวางแผนป้องกัน และควบคุมอันตรายในแต่ละด้าน

4.7.8 จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุที่เหมาะสม ซึ่งต้องมีประสิทธิภาพและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานมีการอบรมการใช้งานให้แก่พนักงาน/ลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอ

4.7.9 มีเอกสารบันทึกการประชุมทุกครั้ง

4.7.10 วางแผนการดำเนินการในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุและในกรณีฉุกเฉินรูปแบบต่างๆ ไว้ โดยถ่ายทอดให้พนักงานทุกคนเข้าใจอย่างทั่วถึง เช่น การติดประกาศ

4.7.11 จัดให้มีอุปกรณ์การดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

- 4.7.12** จัดให้มีการฝึกอบรมที่เหมาะสมแก่พนักงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนพนักงาน/ลูกจ้างทั้งหมดพร้อมเก็บบันทึกการฝึกอบรม
- 4.7.13** จัดทำมาตรการที่เหมาะสมในการจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช สารชีวภาพ ให้อยู่ภายใต้การควบคุมและไม่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพโดยการนำมาตรการที่เหมาะสมมาใช้
- 4.7.14** จัดอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเรื่องปฐมพยาบาลเบื้องต้น และมีการอบรมทบทวนในระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 2 ปี

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจะนำแผนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมาปฏิบัติใช้กับสมาชิก

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องมีแผนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เป็นทางการ แต่ต้องตระหนักถึงการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย

เกณฑ์กำหนด 4.8

พนักงาน คนงาน เกษตรกรรายย่อย และผู้รับเหมาทั้งหมดต้องได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดหลัก

4.8.1 แผนงานฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติ

4.8.2 บันทึกผลและ หรือประวัติการฝึกอบรมของพนักงาน/ลูกจ้างแต่ละคนรวมทั้งผู้รับเหมา

แนวปฏิบัติ

4.8.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและเตรียมเอกสารการฝึกอบรมสำหรับพนักงาน/ลูกจ้างทุกคน รวมถึงผู้รับเหมาให้สามารถนำกลับไปทบทวนความรู้ได้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามหลักการ เกณฑ์กำหนด และแนวปฏิบัติ

โดยหลักสูตรการฝึกอบรมควรพิจารณาความต้องการของพนักงาน/ลูกจ้าง

สำหรับการคัดเลือกผู้รับเหมา ควรพิจารณาจากความสามารถในการทำงานและความรับผิดชอบงานตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้

4.8.2 เก็บบันทึกประวัติการฝึกอบรมของพนักงาน/ลูกจ้างและผู้รับเหมาทุกครั้งที่มีการฝึกอบรม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

พนักงาน/ลูกจ้างในสวนของเกษตรกรรายย่อยในโครงการจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมและมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอจากผู้จัดการโครงการ องค์กรของรัฐ หรือหน่วยงานที่มีคุณสมบัติ/มีความชำนาญ และมีการบันทึกไว้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรสามารถแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นและเหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องมีบันทึกการฝึกอบรมโดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่เหมาะสม เช่น การดูแลรักษา การตัดแต่งทางใบที่ถูกริธีใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม และการเก็บเกี่ยวผลผลิต

หลักการข้อที่ 5: ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

เกณฑ์กำหนด 5.1

มีการระบุผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น จากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม รวมถึงการปลูกทดแทน และมีแผนการลดผลกระทบเชิงลบและแผนส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการดำเนินงานและตรวจติดตามเพื่อแสดงว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดหลัก

5.1.1 เอกสารการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

5.1.2 แผนการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและแผนส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินงานและมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติงานและการตรวจติดตาม

ตัวชี้วัดรอง

5.1.3 การทบทวนผลกระทบสิ่งแวดล้อมและแผนปฏิบัติงานประจำปี

แนวปฏิบัติ

5.1.1 จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจดำเนินการตามกรอบ โดยวิธีใดก็ได้ เช่น ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environment Examination - IEE) ที่ครอบคลุมประเด็นที่กล่าวถึงในเกณฑ์ข้อกำหนดนี้ และประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้หยิบยกขึ้นมาในการปรึกษาหารือ

5.1.2

- จัดทำแผนปฏิบัติงานตามประเด็นต่างๆ ที่ได้มาจากการประเมินผลกระทบข้างต้นและบันทึกกิจกรรมและการปฏิบัติงานตามแผน
- ติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ เช่น ทุก 3 เดือน

5.1.3 จัดทำรายงานผลการทบทวนแผนปฏิบัติงานและนำไปปฏิบัติประจำปี

หมายเหตุ อ้างอิง พ.ร.บ. และกฎระเบียบทางราชการ เช่น

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
2. ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลกระทบสำหรับสมาชิก รวมถึงมีการวางแผนและดำเนินการตามผลกระทบที่ได้รับ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่ต้องประเมินผลกระทบอย่างเป็นทางการ แต่ควรจะมี ความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบของกิจกรรมและเทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบ

เกณฑ์กำหนด 5.2

ต้องมีการระบุสถานภาพของพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์ และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value; HCV) และมีการอนุรักษ์ซึ่งนำมาพิจารณาไว้ในแผนบริหารจัดการและการดำเนินงาน หากมีอยู่ในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันหรืออาจได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันหรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

ตัวชี้วัดหลัก

5.2.1 การประเมินและระบุ (ถ้ามี) พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (HCV) เช่น ระบบนิเวศน์หายากและถูกคุกคาม และพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายาก หรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม (Endangered, Rare, Threatened Species (ERTs)) ภายในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันหรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.2.2 แผนการบริหารจัดการถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ และพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม

ตัวชี้วัดรอง

5.2.3 การปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์หรือการอนุรักษ์ถิ่นอาศัย

5.2.4 การหลีกเลี่ยงการสร้าง ความเสียหาย และความเสื่อมโทรมต่อถิ่นอาศัยของ HCV

5.2.5 หลักฐานที่แสดงถึงการปฏิบัติในการควบคุมการล่าสัตว์ การตกปลา หรือการเก็บของป่าที่ผิดกฎหมาย หรือไม่เหมาะสม และมีการพัฒนามาตรการที่สามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างมนุษย์และสัตว์ป่า

แนวปฏิบัติ

5.2.1

- เก็บรวบรวมข้อมูลควรรวมถึงการตรวจทานบันทึกทางชีวภาพที่มีอยู่ในพื้นที่ของสวน และพื้นที่ข้างเคียง

- ปรึกษาหารือกับหน่วยราชการ สถาบันวิจัย และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตามความเหมาะสม
- อาจมีการสำรวจภาคสนามบางอย่างเพิ่มเติม ขึ้นอยู่กับความหลากหลายทางชีวภาพและข้อมูลที่มีอยู่
- ประเมินสถานภาพของระบบนิเวศนุ้ยหายากและถูกคุกคาม และพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคามจัดทำรายงานผลการประเมินฯ

5.2.2 ในกรณีที่พบ HCV

- จัดทำแผนการบริหารจัดการถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ของพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคามโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ 5.2.3, 5.2.4

5.2.3 จัดทำแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ หรือการอนุรักษ์ถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (HCV)

5.2.4 จัดทำแนวปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย และความเสื่อมโทรมต่อถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (HCV)

5.2.5

- จัดทำแนวปฏิบัติและหลักฐานสำหรับการควบคุม การล่าสัตว์ การตกปลา การเก็บของป่าที่ผิดกฎหมาย หรือไม่เหมาะสม
- กำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างมนุษย์และสัตว์ป่า เช่น การสร้างแหล่งอาหารธรรมชาติให้แก่สัตว์ป่า เป็นต้น

หมายเหตุ พ.ร.บ. และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งระบุรายชื่อสัตว์ป่าสงวน 15 ชนิด โดยห้ามล่า ห้ามเลี้ยง ห้ามครอบครองหรือขาย ยกเว้นสำหรับการวิจัยซึ่งต้องได้รับอนุญาตจาก เลขาธิการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (Permanent Secretary of National Park, Wildlife and Plant Conservation) สัตว์ป่าสงวนมีดังนี้

- 1) นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร หรือนกตาทอง (White-eyed River – Martin)
- 2) แรด หรือ แรดชวา (Lesser One-Horned Javan Rhinoceros)
- 3) กระซู่ (Asian Two- Horns or Sumatran Rhinoceros)
- 4) กูปรี หรือ โคไพร (Kuoprey or Kouproh)
- 5) ควายป่า หรือมูฮิงสา (Asiatic or Wild Water Buffalo)
- 6) ละอง หรือละมั่ง (Brow-antlered Deer or Eld's Deer)
- 7) สมันหรือเนื้อสมัน (Schomburkg 's Deer)
- 8) เลียงผา หรือ กูร่า หรือโคร่า (Serow)
- 9) กวางผา (Goral or Chiness Goral)
- 10) นกแต้วแล้วท้องดำ (Gurney 's Pitta)
- 11) นกกระเรียน (Grus antigone)
- 12) แมวลายหินอ่อน (Marble Cat)
- 13) สมเสร็จ (Asian or Malayan Tapair)
- 14) เก้งหม้อ (Muntiacus feai)
- 15) พะยูนหรือหมูน้ำ (Dugong dugon)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพเหล่านี้สำหรับสมาชิกรวมทั้งโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและสวนปาล์มน้ำมันของตนเอง ถ้ามีพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์ และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ที่อาจจะกระทบจากการดำเนินการของสมาชิก ควรมีการใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อที่จะรักษาและส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายาก หรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์ และถิ่นโครงการอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถแสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความเข้าใจและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์และถิ่นที่อยู่อาศัยรวมถึงความจำเป็นในการอนุรักษ์ HCVs ในการอนุรักษ์ HCVs

เกณฑ์กำหนด 5.3

มีการลดของเสีย (reduced) การหมุนเวียนของเสียกลับมาใช้ใหม่ (recycled) การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ (re-used) และการกำจัดของเสียที่มีลักษณะแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

ตัวชี้วัดหลัก

5.3.1 เอกสารระบุของเสียทั้งหมดและแหล่งที่มาของมลพิษ

5.3.2 แผนการบริหารจัดการและกำจัดของเสียที่ระบุไว้ทั้งหมดและนำไปปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดมลพิษ

ตัวชี้วัดรอง

5.3.3 การกำจัดบรรจุภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย

5.3.4 หลักฐานแสดงว่ามีการนำเศษเหลือจากการเก็บเกี่ยว และชีวมวลใดๆ กลับมาใช้ (เกณฑ์กำหนด4.2)

5.3.5 หลักฐานการนำเศษเหลือและ หรือของเสียจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มกลับมาใช้ใหม่ และ หรือใช้ซ้ำ

แนวปฏิบัติ

5.3.1 จัดทำทะเบียนรายการของเสียและแหล่งที่มาของมลพิษ

5.3.2

- จัดทำแผนบริหารจัดการและการกำจัดของเสีย ซึ่งควรรวมมาตรการดังต่อไปนี้
 - ระบุและติดตามแหล่งที่มาของของเสีย และมลพิษ
 - เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากของเสียที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ใหม่ได้ในรูปของธาตุอาหาร หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม (เช่น แผนการผลิตอาหารสัตว์)
- บันทึกสรุปการนำไปปฏิบัติ

5.3.3 มีการกำจัดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีอันตราย และบรรจุภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างเหมาะสม ทั้งนี้บรรจุภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ไม่ต้องการ (surplus chemical containers) ควรถูกกำจัด หรือ ทำความสะอาดในลักษณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม (เช่น ส่งคืนให้ผู้ขาย หรือ ทำความสะอาดโดยวิธีการล้างสามครั้ง (triple rinse method) โดยไม่เกิดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของแหล่งน้ำหรือสุขภาพมนุษย์และปฏิบัติตามคำแนะนำที่อยู่บนฉลาก

5.3.4 จัดทำบันทึกการนำเศษเหลือและ หรือของเสียจากการเก็บเกี่ยว และชีวมวลใดๆ กลับมาใช้ เช่น ทางใบ (frond and leaf) และทะเลาะปาล์มเปล่า

5.3.5 บันทึกการนำเศษเหลือและ หรือของเสียกลับมาใช้ใหม่และ หรือใช้ซ้ำ

หมายเหตุ พ.ร.บ. และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดทำแผน ที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการและการกำจัดของเสียของสมาชิก รวมถึงการกำจัดบรรจุภัณฑ์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย ผู้จัดการโครงการควรจะสนับสนุนและให้การศึกษาเกี่ยวกับสมาชิกเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้วิธีการลดของเสีย การหมุนเวียนของเสียกลับมาใช้ใหม่ การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ ถ้าเป็นไปได้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระ ควรนำมาตรการที่เหมาะสมมาใช้ ในการกำจัดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตราย และบรรจุภัณฑ์ของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอันตรายและสามารถอธิบายถึงวิธีการกำจัดตามขั้นตอนบนฉลากของผู้ผลิต

เกณฑ์กำหนด 5.4

มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานหมุนเวียนให้มากที่สุด

ตัวชี้วัดรอง

5.4.1 การติดตามการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อต้นน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) หรือผลิตภัณฑ์จากปาล์มในโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.4.2 การติดตามการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลโดยตรงในการผลิตน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ต่อต้น (หรือทะเลาะปาล์มน้ำมันสดในกรณีที่ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันไม่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม)

แนวปฏิบัติ

5.4.1- 5.4.2

- ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรประเมิน และเก็บบันทึกการใช้พลังงานโดยตรงในการดำเนินการ รวมถึงเชื้อเพลิงและไฟฟ้า และประสิทธิภาพการใช้

พลังงาน ซึ่งควรรวมถึงการประมาณการใช้เชื้อเพลิงของผู้รับเหมา รวมถึงการขนส่งและการใช้เครื่องจักรกลทุกประเภท

- นำผลการประเมินการใช้พลังงานมาจัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ถ้าเป็นไปได้ ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการกักเก็บและการใช้ก๊าซชีวภาพ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดเตรียมแนวปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานสำหรับสมาชิกและมีการนำไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องปฏิบัติแต่ควรคำนึงถึงการประหยัดและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

เกณฑ์กำหนด 5.5

หลีกเลี่ยงการใช้ไฟในการเผากำจัดขยะและเพื่อการเตรียมพื้นที่ปลูกทดแทน เว้นแต่สถานการณ์จำเพาะที่ระบุไว้ในแนวทางของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN guidelines) หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดของภูมิภาคอื่น

ตัวชี้วัดหลัก

5.5.1 ในกรณีที่มีการใช้ไฟเผาเพื่อเตรียมที่ดินสำหรับการปลูกทดแทนรวมถึงพื้นที่ดินพรุ ต้องมีการประเมินผลที่เป็นเอกสาร

แนวปฏิบัติ

5.5.1

- การใช้ไฟเผากระทำได้เฉพาะกรณีที่มีการประเมินและพิสูจน์แล้วว่าให้ผลดีที่สุด และเป็นทางเลือกที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น การลดความเสี่ยงจากการระบาดของยุงลายของศัตรูพืชและโรคพืช เพื่อการปลูกทดแทน
- หลักฐาน มาตรการการใช้ไฟเผาที่มีการควบคุมอย่างระมัดระวังไม่ให้เกิดไฟไหม้ลุกลามไปยังพื้นที่อื่น เช่น ทำแนวกันไฟ
- หลีกเลี่ยงการใช้ไฟเผาบนดินพรุ
- ให้อ้างอิงแนวทางอาเซียน (ASEAN guidelines) ว่าด้วยนโยบายการห้ามใช้ไฟเผา (zero burning) หรือแนวทางการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกันของแหล่งอื่นๆ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดให้มีการฝึกอบรมและให้ความช่วยเหลือสมาชิกเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ไฟเผาสำหรับการเตรียมพื้นที่ปลูก การเผาในที่โล่งไม่สามารถทำได้ยกเว้นตามที่ระบุใน แนวทางอาเซียน (ASEAN guidelines) หรือแนวทางการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกันของแหล่งอื่นๆ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรเข้าใจถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ไฟเผาในที่โล่งและนำมาตราการต่าง ๆ มาใช้เพื่อลดผลกระทบนั้น

เกณฑ์กำหนด 5.6

มีแผนการลดมลพิษและการปล่อยมลพิษ รวมทั้งก๊าซเรือนกระจก และมีการนำแผนไปปฏิบัติใช้ และติดตามผล

ตัวชี้วัดหลัก

5.6.1 การประเมินทุกกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษและระบุชี้สารก่อมลพิษของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.6.2 แผนการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและลดการปล่อยมลพิษจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.6.3 การติดตามสารก่อมลพิษ

ตัวชี้วัดรอง

5.6.4 บันทึกเป็นเอกสารถึงวิธีการบำบัดน้ำเสีย (POME)

แนวปฏิบัติ

5.6.1 ทำการสำรวจและประเมินกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษและระบุประเภทของสารก่อมลพิษ

5.6.2 จัดทำแผนการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและลดการปล่อยมลพิษจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.6.3 จัดทำระบบการติดตามสารก่อมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

5.6.4 บันทึกขั้นตอนการบำบัดน้ำเสีย

หมายเหตุ พ.ร.บ. และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2549 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรทำการประเมิน กิจกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทั้งหมดของสมาชิกและจัดทำแผนการลดมลพิษเพื่อให้สมาชิกนำไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องปฏิบัติ

หลักการข้อที่ 6: ความรับผิดชอบที่มีต่อพนักงาน/ลูกจ้าง บุคคล ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบจากผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

เกณฑ์กำหนด 6.1

มีการระบุผลกระทบด้านสังคมโดยกระบวนการมีส่วนร่วม จากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม รวมถึงการปลูกทดแทน และมีแผนการลดผลกระทบเชิงลบและแผนส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งมีการดำเนินงานและตรวจติดตามเพื่อแสดงว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดหลัก

6.1.1 บันทึกการประชุมแสดงผลกระทบด้านสังคมที่ได้จากการประชุมปรึกษาหารือ

ตัวชี้วัดรอง

6.1.2 หลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการร่วมปรึกษาหารือกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ

6.1.3 ตารางปฏิบัติการเพื่อบรรเทา (Mitigation) ผลกระทบ และการติดตามได้รับการทบทวนแก้ไขให้เป็นปัจจุบันตามความจำเป็น

แนวปฏิบัติ

6.1.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำบันทึกการประชุมแสดงผลกระทบด้านสังคมที่ได้จากการประชุมปรึกษาหารือการระบุผลกระทบทางสังคมควรดำเนินการโดยผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่ได้รับผลกระทบตามความเหมาะสมของสถานการณ์

การมีส่วนร่วมในบริบทนี้หมายถึง กลุ่มที่ได้รับผลกระทบสามารถแสดงข้อคิดเห็นโดยผ่านองค์กรของตนเอง หรือตัวแทน (spokespersons) ที่ได้รับการเลือกอย่างอิสระ ในระหว่างการระบุผลกระทบ การทบทวนสิ่งที่พบ (findings) และการวางแผนในการลดผลกระทบและการติดตามความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน ควรมีการสรรหาผู้เชี่ยวชาญอิสระเข้าร่วม เมื่อพิจารณาว่ามีความจำเป็นเพื่อสร้างความมั่นใจว่าผลกระทบ (ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ) มีการระบุอย่างครบถ้วน

ผลกระทบต่อสังคมที่เกิดขึ้นอาจมาจากกิจกรรม เช่น การสร้างถนนใหม่ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม หรือโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ การปลูกทดแทนใหม่ด้วยพืชชนิดอื่น หรือการขยายพื้นที่การปลูก การกำจัดน้ำเสียจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม การแผ้วถางพื้นที่ป่าธรรมชาติที่อยู่ในแปลง การเปลี่ยนจำนวนพนักงาน/ลูกจ้าง หรือเงื่อนไขการจ้าง การบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มอาจมีผลกระทบด้านสังคม ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ต่อปัจจัยต่างๆ เช่น

- สิทธิการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์
- การดำรงชีพทางเศรษฐกิจ (เช่น การจ่ายค่าแรงงาน) และเงื่อนไขการทำงาน
- กิจกรรมเพื่อการดำรงชีพ
- คุณค่าทางวัฒนธรรม และ ศาสนา
- สิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านสุขภาพ และการศึกษา
- ค่านิยมอื่นๆของชุมชน ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การปรับปรุงการคมนาคมและการสื่อสารให้ดีขึ้น หรือการเข้ามาของกลุ่มแรงงานอพยพ (migrant labour force)จำนวนมาก

6.1.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำหลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการร่วมปรึกษาหารือกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ เช่น วาระและผลสรุปการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงบันทึกรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

6.1.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำตารางปฏิบัติการเพื่อบรรเทาผลกระทบ ติดตามและสรุปผลปฏิบัติการ พร้อมทั้งทบทวนแก้ไขตารางปฏิบัติการให้เป็นปัจจุบัน

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการสามารถแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรรายย่อยในโครงการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาผลกระทบด้านสังคมของสมาชิก

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถอธิบายผลกระทบด้านสังคมจากการดำเนินการของตนเองและสามารถตอบสนองอย่างสร้างสรรค์ถ้ามีข้อร้องเรียน

เกณฑ์กำหนด 6.2

มีกระบวนการสื่อสารและการปรึกษาหารืออย่างเปิดเผยและโปร่งใสระหว่างผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และ หรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ชุมชนท้องถิ่น และภาคีอื่นๆ ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกันหรือได้รับผลกระทบ

ตัวชี้วัดหลัก

6.2.1 เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการปรึกษาหารือ และการสื่อสาร

ตัวชี้วัดรอง

6.2.2 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ สำหรับการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6.2.3 การรักษาไว้ซึ่งบัญชีรายชื่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลที่มีการสื่อสารทั้งหมด และบันทึกการปฏิบัติที่ตอบสนองต่อข้อเสนอ หรือข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แนวปฏิบัติ

6.2.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องวางรูปแบบและจัดทำเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการปรึกษาหารือและการสื่อสารร่วมกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่ได้รับผลกระทบ หรือกลุ่มผู้สนใจอื่นๆ โดยการคำนึงถึงกลไกที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นและใช้ภาษาท้องถิ่น

6.2.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารอย่างเป็นทางการ เพื่อรับผิดชอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ข้อ 6.2

6.2.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องเก็บรักษาบัญชีรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงบันทึกข้อมูลที่มีการสื่อสาร และการปฏิบัติที่ตอบสนองต่อข้อเสนอ หรือข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถานที่ที่ปลอดภัย และสามารถเข้าถึงเอกสารได้ง่ายเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม

หมายเหตุ

การตัดสินใจใดๆ ที่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจะต้องดำเนินการเพื่อสื่อสารให้ชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้สนใจอื่นๆ ได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ควรจัดให้มีเวทีการหารือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลายฝ่าย การสื่อสารควรพิจารณาถึงการเข้าถึงข้อมูลที่แตกต่างกันของผู้หญิงกับผู้ชาย ผู้นำหมู่บ้านกับแรงงานรายวัน กลุ่มชุมชนที่จัดตั้งขึ้นใหม่กับกลุ่มชุมชนที่มีอยู่เดิม และชนกลุ่มน้อย

ในการติดต่อสื่อสารนี้ ควรพิจารณาถึงความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลที่สาม เช่น ชุมชนที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หรือรัฐบาล (หรือการรวมตัวกันของกลุ่มเหล่านี้) เพื่อช่วยความคล่องตัวในการสื่อสารกับเกษตรกรรายย่อยในโครงการและชุมชน และกลุ่มอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดให้มีกลไกที่จำเป็น และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและสื่อสารกับสมาชิก ตัวแทนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น และควรมีการบันทึกไว้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องมีเอกสารเกี่ยวกับกฎระเบียบ และขั้นตอน แต่ควรสามารถตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างสร้างสรรค์

เกณฑ์กำหนด 6.3

มีระบบการจัดการข้อร้องเรียน และข้อร้องทุกข์ ซึ่งเป็นที่ตกลงร่วมกันและมีการจัดทำเป็นระบบเอกสารซึ่งได้นำไปปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย

ตัวชี้วัดหลัก

6.3.1 หลักฐานแสดงกระบวนการแก้ไขข้อโต้แย้ง และผลลัพธ์

ตัวชี้วัดรอง

6.3.2 ระบบในการจัดการข้อร้องเรียน และข้อร้องทุกข์ที่สามารถแก้ปัญหาการโต้แย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และมีความเหมาะสม

6.3.3 ระบบที่เปิดกว้าง และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบ

แนวปฏิบัติ

6.3.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องเก็บหลักฐาน เช่น รายงานการประชุม สื่ออื่นๆ ที่ใช้ในการบันทึกการประชุม เช่น รูปถ่าย เทปบันทึกภาพและเสียง เป็นต้น เพื่อแสดงถึงกระบวนการแก้ไขข้อโต้แย้งและผลลัพธ์

6.3.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำระบบเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดการข้อร้องเรียนและร้องทุกข์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ระบบที่จัดทำขึ้นควรมีความเหมาะสมขององค์กรและชุมชนท้องถิ่นนั้น

6.3.3 การยุติข้อพิพาท หรือข้อโต้แย้ง ควรจัดทำขึ้นอย่างเปิดเผย และเห็นพ้องอย่างเป็นฉันทามติจากกลุ่มที่ได้รับผลกระทบที่เกี่ยวข้อง ข้อร้องทุกข์อาจเป็นเรื่องภายใน (พนักงาน/ลูกจ้าง) หรือภายนอกก็ได้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดให้มีกลไกเพื่อจัดการข้อร้องเรียน และข้อร้องทุกข์ สำหรับสมาชิกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ และมีการเปิดเผยผลลัพธ์ให้กับกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องมีระบบเอกสาร แต่ต้องสามารถแสดงให้เห็นว่าสามารถตอบสนองในประเด็นใด ๆ หรือข้อร้องเรียนได้อย่างสร้างสรรค์

เกณฑ์กำหนด 6.4

การเจรจาตกลงใดๆที่เกี่ยวกับการชดเชย ต่อความสูญเสียสิทธิตามกฎหมายหรือสิทธิตามจารีตประเพณี ต้องมีระบบการบันทึกที่เป็นเอกสารที่ชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบัน องค์กรของตนได้

ตัวชี้วัดหลัก

6.4.1 การจัดทำขั้นตอนปฏิบัติงานที่ระบุสิทธิในที่ดินตามกฎหมายและสิทธิในที่ดินตามจารีตประเพณีของแต่ละท้องถิ่น รวมถึงขั้นตอนการระบุ บุคคลที่มีสิทธิได้รับการชดเชย

ตัวชี้วัดรอง

6.4.2 การจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติในการคำนวณและการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรม (เป็นตัวเงินหรือ ในรูปแบบอื่นๆ) และนำไปใช้ปฏิบัติ

6.4.3 บันทึกกระบวนการและผลลัพธ์จากการเจรจาตกลงใดๆ และการเรียกร้องค่าชดเชย และเอกสารดังกล่าวสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้

แนวปฏิบัติ

6.4.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุสิทธิในที่ดินตามกฎหมายไทยและตามจารีตประเพณีของแต่ละท้องถิ่น รวมถึงขั้นตอนการระบุบุคคลที่มีสิทธิได้รับการชดเชย

ตัวอย่างขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ประชุมผู้ที่ได้รับผลกระทบเพื่อรับทราบการตรวจสอบสิทธิในที่ดิน
2. ผู้ที่ได้รับผลกระทบต้องแสดงหลักฐานสิทธิในที่ดินของตน
3. ตรวจสอบเอกสารสิทธิในที่ดินของผู้ที่ได้รับผลกระทบ
4. ยืนยันความถูกต้องของสิทธิในที่ดิน
5. บันทึกผลการตรวจสอบสิทธิในที่ดิน และบุคคลที่ได้รับการชดเชย
6. ดำเนินการชำระค่าชดเชยตามที่ได้ตกลงสำหรับบุคคลที่มีสิทธิได้รับการชดเชย
7. เก็บบันทึกเอกสารหลักฐาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการในการชำระค่าชดเชย เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึง

6.4.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติในการคำนวณ และการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางเพศ ความแตกต่างของผู้ย้ายถิ่นและชุมชนดั้งเดิม ความแตกต่างชนกลุ่มน้อย ชนเผ่า ในการมีอำนาจเรียกร้องสิทธิ ความเป็นเจ้าของและการเข้าถึงที่ดิน รวมถึงการพิสูจน์สิทธิความเป็นเจ้าของที่ดินตามกฎหมายและสิทธิดั้งเดิมของชุมชน

ในการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติในการคำนวณ และการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรมควรเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

6.4.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำและเก็บรักษาบันทึกกระบวนการและผลจากการเจรจาตกลงใดๆ รวมถึงการเรียกร้องค่าชดเชย และพร้อมในการเปิดเผยต่อสาธารณะได้

หมายเหตุ

เกณฑ์กำหนดข้อนี้ ควรพิจารณาร่วมกับเกณฑ์กำหนด 2.3 และแนวทางแนวปฏิบัติเกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้ความช่วยเหลือสมาชิกเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการได้ที่ดินมาของสมาชิกปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนดนี้ หากกรณีที่การได้ที่ดินต้องมีการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรม ควรมีระบบเอกสารที่รวมถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องและรายละเอียด

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระสามารถแสดงได้ว่าได้มีการจ่ายค่าชดเชยให้กับเจ้าของที่ดินซึ่งเป็นที่ยอมรับจากทั้งสองฝ่ายโดยอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม

เกณฑ์กำหนด 6.5

ค่าจ้าง และเงื่อนไขการจ้างงานของพนักงาน/ลูกจ้างทั้งของกิจการตนเองและของผู้รับเหมาอย่างน้อยต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมขั้นต่ำ และเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ตัวชี้วัดหลัก

6.5.1 เอกสารการจ่ายค่าจ้าง

ตัวชี้วัดรอง

6.5.2 สัญญาการจ้างงานตามเงื่อนไขของกฎหมายแรงงานหรือข้อตกลงของสหภาพแรงงาน ที่ระบุรายละเอียดการจ่ายเงินและเงื่อนไขการจ้างงาน เช่น ชั่วโมงการทำงาน การหักเงินค่าจ้าง การทำงานล่วงเวลา การลาป่วย การลาหยุดพักผ่อน การลาคลอด เหตุผลการเลิกจ้าง ระยะเวลาในการแจ้งล่วงหน้า เป็นต้น

6.5.3 ในกรณีที่ไม่มีหรือไม่สามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขปกคของรัฐ ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างพอเพียง เกี่ยวกับที่พัก น้ำใช้ การรักษาพยาบาล และสวัสดิการตามกฎหมายของประเทศ

แนวปฏิบัติ

6.5.1 มีเอกสารการจ่ายค่าจ้างตามเงื่อนไขในสัญญาว่าจ้าง ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวควรพิจารณาตัวชี้วัด **6.5.2** เป็นแนวทาง

6.5.2 สัญญาจ้างงานควรระบุถึงรายละเอียด โดยพิจารณาแนวทางการปฏิบัติจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) ในภาษาที่คนงานเข้าใจได้ หรือมีเจ้าหน้าที่จากฝ่ายบริหารได้อธิบายอย่างละเอียดถี่ถ้วนให้คนงานทราบ

6.5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการควรพิจารณาแนวทางการปฏิบัติจากกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2548 เป็นพื้นฐาน

ควรกำหนดนโยบายแรงงานที่ไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงห้ามมิให้มีการใช้แรงงานบังคับ ไม่ว่าจะในกรณีการว่าจ้างแรงงานชั่วคราวหรือแรงงานต่างด้าว ห้ามมิให้มีการแก้ไขสัญญาว่าจ้างโดยไม่ได้รับความยินยอมของพนักงาน/ลูกจ้าง และมีแผนงานการปฐมนิเทศหลังจากการรับเข้ามาโดยเน้นเป็นพิเศษเรื่องภาษา ความปลอดภัย กฎหมายแรงงาน การขेतกรรม เป็นต้น มีการจัดให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

ในกรณีที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าว ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามข้อกำหนดการเข้าเมือง และมาตรฐานสากล

การหักเงินค่าจ้าง ต้องไม่กระทบต่อการดำรงชีวิต

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และควรมั่นใจว่าผู้รับเหมาปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวด้วย

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้ความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับหน้าที่ทางกฎหมายในการจ้างพนักงาน/ลูกจ้างสำหรับสวนของสมาชิกและสมาชิกควรปฏิบัติตามหน้าที่ทางกฎหมายเหล่านี้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

เกณฑ์กำหนด 6.6

นายจ้างต้องเคารพสิทธิของพนักงาน/ลูกจ้างทั้งหมด ในการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน (trade unions) ที่พนักงาน/ลูกจ้างเลือกเอง เพื่อรวมตัวกันในการเจรจาต่อรอง ในกรณีที่กฎหมายจำกัดสิทธิในการจัดตั้งองค์กร และการรวมตัวเพื่อเจรจาต่อรอง นายจ้างควรอำนวยความสะดวกให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระและการรวมตัวเพื่อเจรจาต่อรอง

ตัวชี้วัดหลัก

6.6.1 ประกาศที่ระบุถึงการยอมรับการรวมตัวของพนักงาน/ลูกจ้างอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดรอง

6.6.2 บันทึกการประชุมระหว่างนายจ้างกับตัวแทนสหภาพแรงงานหรือตัวแทนพนักงาน/ลูกจ้าง

แนวปฏิบัติ

6.6.1 นายจ้างต้องจัดทำประกาศการยอมรับการรวมตัวอย่างมีเสถียรภาพของพนักงาน/ลูกจ้างในภาษาที่เข้าใจได้ โดยปราศจากการกีดกันของนายจ้างในทุกกรณี ทั้งนี้สิทธิของพนักงาน/ลูกจ้าง และผู้รับเหมาในการรวมตัวและต่อรองกับนายจ้างควรได้รับความเคารพตาม พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

6.6.2 มีเอกสารการบันทึกการประชุมทุกครั้ง และอาจมีการบันทึกเทปการประชุมเพิ่มเติมได้เช่นกัน

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

เกณฑ์กำหนดนี้ไม่มีผลบังคับใช้สำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกณฑ์กำหนดนี้ไม่มีผลบังคับใช้สำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกณฑ์กำหนด 6.7

ห้ามมิให้จ้างแรงงานเด็ก หรือหาประโยชน์จากแรงงานเด็ก เด็กสามารถทำงานในครัวเรือนเกษตรของตนได้โดยมีผู้ใหญ่ควบคุมดูแล การทำงานของแรงงานเด็กต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา เด็กจะต้องไม่ทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย

ตัวชี้วัดหลัก

6.7.1 หลักฐานแสดงอายุขั้นต่ำของ ลูกจ้าง/พนักงาน (ต้องไม่น้อยกว่า 15 ปี)

6.7.2 เก็บบันทึกรายงานของพนักงาน/ลูกจ้างที่มีอายุระหว่าง 15 ถึง 18 ปี ที่ส่งให้กับกระทรวงแรงงานตามที่มีระบุในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แนวปฏิบัติ

6.7.1 มีหลักฐานซึ่งแสดงว่านายจ้างมีการจ้างงานพนักงาน/ลูกจ้างที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีโดยอาจพิสูจน์จาก บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติพนักงาน/ลูกจ้าง ทั้งนี้ ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรระบุให้ชัดเจนในเรื่องของอายุขั้นต่ำในการรับเข้าทำงาน

6.7.2 ในกรณีที่มีการจ้างงาน และคนงานมีอายุระหว่าง 15 ถึง 18 ปี บริษัทต้องจัดทำรายงานส่งไปที่กระทรวงแรงงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุในข้อกำหนดของกฎหมาย

หมายเหตุ ตามธรรมเนียมของประเทศไทย ในบางกรณี เด็กจะติดตามผู้ใหญ่ในครอบครัวซึ่งไปทำงาน โดยที่เด็กเหล่านั้นไม่ได้รับมอบหมายงาน และว่าจ้างจากนายจ้าง (แรงงานในครัวเรือนเกษตร)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

- เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี สามารถทำงานได้ก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและต้องไม่ทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย
- เด็กอายุ 15-18 ปี ให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ 6.7.2

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

- เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี สามารถทำงานได้ก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและต้องไม่ทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย
- เด็กอายุ 15-18 ปี ให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ 6.7.2

เกณฑ์กำหนด 6.8

จะต้องไม่เลือกปฏิบัติเนื่องจากความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ วรรณะ ถิ่นกำเนิด ศาสนา ความพิการ เพศสภาพ การแสดงออกทางเพศ (sexual orientation) สมาชิกภาพแรงงาน การสังกัดกลุ่มการเมือง หรืออายุ

ตัวชี้วัดหลัก

6.8.1 นโยบายเรื่องความเสมอภาคของบุคคลที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

ตัวชี้วัดรอง

6.8.2 หลักฐานแสดงว่า ไม่มีการเลือกปฏิบัติกับพนักงาน/ลูกจ้างซึ่งรวมถึงแรงงานต่างด้าวด้วย

แนวปฏิบัติ

6.8.1 มีการกำหนดนโยบายด้านความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อพนักงาน/ลูกจ้าง และบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายดังกล่าวควรเปิดเผยต่อสาธารณะได้

6.8.2 นายจ้างต้องปฏิบัติต่อพนักงาน/ลูกจ้างทุกคนอย่างเท่าเทียม และควรมีช่องทางให้พนักงาน/ลูกจ้างสามารถร้องทุกข์ได้ในกรณีที่มีการเลือกปฏิบัติ ตามเกณฑ์กำหนด 6.3 การเลือกปฏิบัติในการจ้างงานที่เป็นไปในเชิงบวก โดยไม่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำตามเกณฑ์กำหนด 6.8 หรือในการจัดผลประโยชน์ให้กับชุมชนใดชุมชนหนึ่งที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม เป็นการเฉพาะนั้นสามารถดำเนินการได้เมื่อเป็นส่วนหนึ่งจากผลการเจรจาตกลง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการโครงการควรมีนโยบายเรื่องความเสมอภาคและสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า ไม่มีการเลือกปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องจัดทำนโยบายฯ แต่ต้องมีความตระหนักถึงสาระสำคัญของเรื่องดังกล่าว

เกณฑ์กำหนด 6.9

มีนโยบายป้องกันการคุกคามทางเพศและการใช้ความรุนแรงต่อสตรีทุกรูปแบบ รวมทั้งการปกป้องสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี และมีการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติใช้

ตัวชี้วัดหลัก

6.9.1 นโยบายเรื่องการป้องกันการคุกคามทางเพศและการใช้ความรุนแรง รวมทั้งบันทึกการดำเนินงานตามนโยบาย

6.9.2 กลไกรับเรื่องร้องทุกข์สำหรับพนักงาน/ลูกจ้าง รวมถึงผู้รับเหมา

แนวปฏิบัติ

6.9.1 จัดทำนโยบายที่ชัดเจนเรื่องการป้องกันการคุกคามทางเพศและการใช้ความรุนแรง โดยหารือกับพนักงาน/ลูกจ้าง ผู้รับเหมา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งนโยบายดังกล่าวควรเปิดเผยต่อสาธารณะ รวมถึงตรวจสอบ ติดตามความคืบหน้าในการใช้นโยบายนี้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ต้องบันทึกผลการติดตามกิจกรรมต่างๆตามนโยบายที่จัดทำไว้ด้วย

6.9.2 หากมีการคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรงต่อสตรีทุกรูปแบบ หรือการละเมิดสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี ทั้งกับพนักงาน/ลูกจ้าง หรือผู้รับเหมา บุคคลเหล่านั้นสามารถร้องทุกข์ตามขั้นตอนในเกณฑ์กำหนด 6.3 โดยการร้องทุกข์ดังกล่าวต้องได้รับการพิจารณา แก้ไข และวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เดิมซ้ำอีก

ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติต่อพนักงาน/ลูกจ้าง รวมถึงผู้รับเหมาสตรีควรพิจารณาจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) หมวด 3 การใช้แรงงานหญิง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรมีการกำหนดนโยบายดังกล่าวและนำไปปฏิบัติใช้กับสมาชิก

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระไม่จำเป็นต้องจัดทำนโยบายฯ แต่ต้องมีความตระหนักถึงสาระสำคัญของเรื่องดังกล่าว

เกณฑ์กำหนด 6.10

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม มีการดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรมและโปร่งใสกับเกษตรกรรายย่อย และธุรกิจอื่นๆ ในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดหลัก

6.10.1 ราคารับซื้อทะลายปาล์มน้ำมันสดหน้าโรงงานในปัจจุบัน และบันทึกความเคลื่อนไหวของราคาหน้าโรงงานในอดีตซึ่งต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ

ตัวชี้วัดรอง

6.10.2 การบันทึกกลไกการกำหนดราคาทะลายปาล์มน้ำมันสด (FFB) และปัจจัยการผลิต หรือการบริการของสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม (ในกรณีที่อยู่ภายใต้การควบคุมของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มหรือสวนปาล์มน้ำมัน (plantation))

6.10.3 หลักฐานแสดงว่าทุกฝ่ายมีความเข้าใจในข้อตกลงและข้อตกลงดังกล่าวมีความเป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย และโปร่งใส

6.10.4 การชำระเงินตรงตามเวลาที่ตกลงกันได้

แนวปฏิบัติ

6.10.1 โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องเปิดเผยราคาซื้อขายทะเลาะลายปาล์มน้ำมันสดหน้าโรงงานในปัจจุบันต่อสาธารณะได้

6.10.2 โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำบันทึกกลไกราคาทะละาะลายปาล์มน้ำมันสด (FFB) และปัจจัยการผลิต หรือการบริการต่างๆ

นอกจากนี้กลไกราคาที่เป็นธรรม และโปร่งใสถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างมากกับผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้ทำพันธสัญญาการขายทะเลาะลายปาล์มสดให้แก่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มเฉพาะโรง

6.10.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำข้อตกลงที่มีความเป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย และโปร่งใส รวมถึงต้องเก็บหลักฐานต่างๆ ซึ่งแสดงว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้าใจในข้อตกลงนั้นๆ

6.10.4 โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องชำระเงินให้ครบถ้วน ตรงตามเวลาที่ตกลงกันไว้กับคู่ค้า

ทั้งนี้การทำธุรกรรมกับเกษตรกรรายย่อย ควรพิจารณาถึงประเด็นต่างๆ เช่น บทบาทของพ่อค้าคนกลาง ลานเท การขนส่ง และการเก็บรักษาทะเลาะลายปาล์มน้ำมันสด รวมถึงคุณภาพ และการแข่งขันคุณภาพ

อีกทั้งหากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องการให้เกษตรกรรายย่อยเปลี่ยนวิธีปฏิบัติให้ เป็นไปตามเกณฑ์กำหนดของ RSPO โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องพิจารณาถึงต้นทุนของการเปลี่ยนวิธีปฏิบัติของเกษตรกร และความเป็นไปได้ในการชำระค่าทะเลาะลายปาล์ม น้ำมันสดล่วงหน้า

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการต้องมั่นใจว่าการทำธุรกรรมกับสมาชิกและภาคธุรกิจอื่น ๆ ในชุมชนมีความโปร่งใสและเป็นธรรม และปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนด 6.10

เกษตรกรรายย่อยในโครงการต้องสามารถเข้าถึงขั้นตอนการร้องทุกข์ภายใต้เกณฑ์กำหนด 6.3 ถ้าพิจารณาว่าไม่ได้รับราคาทะเลาะลายปาล์มน้ำมันสด ที่เป็นธรรม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระต้องสามารถเข้าถึงขั้นตอนการร้องทุกข์ภายใต้เกณฑ์กำหนด 6.3 ถ้าพิจารณาว่าไม่ได้รับราคาทะเลาะลายปาล์มน้ำมันสด ที่เป็นธรรม

เกณฑ์กำหนด 6.11

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มให้ความสนับสนุนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ตามความเหมาะสม

ตัวชี้วัดรอง

6.11.1 การสนับสนุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อยู่บนพื้นฐานของผลการปรึกษาหารือกับชุมชนท้องถิ่น

แนวปฏิบัติ

6.11.1

- การสนับสนุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นควรอยู่บนพื้นฐานของผลการปรึกษาหารือกับชุมชนท้องถิ่น ตามเกณฑ์กำหนด 6.2 ประกอบการปรึกษาหารือดังกล่าว ควรปฏิบัติตามหลักของความโปร่งใส การเปิดเผย และการมีส่วนร่วม และควรส่งเสริมให้ชุมชนได้ระบุถึงลำดับความสำคัญและความต้องการของชุมชนเอง รวมถึงความต้องการที่แตกต่างกันของผู้หญิง และผู้ชาย
- เมื่อผู้สมัครงานมีคุณสมบัติที่เท่ากัน ควรพิจารณาสมาชิกในชุมชนท้องถิ่นเป็นพิเศษก่อนเสมอ การเลือกปฏิบัติเชิงบวกถือว่าไม่ขัดแย้งต่อเกณฑ์กำหนด 6.8

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

สำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ การสนับสนุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นควรมาจากผลของการปรึกษากับชุมชนท้องถิ่น และขึ้นอยู่กับขนาดของสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกณฑ์กำหนดนี้ไม่มีผลบังคับใช้สำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

หลักการข้อที่ 7: การพัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่อย่างมีความรับผิดชอบ

เกณฑ์กำหนด 7.1

มีการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นอิสระ ครอบคลุม และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเริ่มทำการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่หรือก่อนการดำเนินการหรือก่อนการขยายพื้นที่ปลูกที่มีอยู่เดิม และนำผลการประเมินมาวางแผน การบริหารจัดการ และดำเนินการ

ตัวชี้วัดหลัก

7.1.1 การประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยวิธีการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบ (โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น)

สำหรับพื้นที่ปลูกใหม่ที่มากกว่า 6,250 ไร่ (1,000 ha.) และพื้นที่ที่อยู่ภายใต้กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการโดยใช้แนวปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนด 5.1 และตัวชี้วัด 5.1.1 และเกณฑ์กำหนด 6.1

7.1.2 แผนบริหารจัดการและขั้นตอนการดำเนินงานตามผลการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีการนำไปปฏิบัติและมีการติดตามและทบทวนแผน

แนวปฏิบัติ

7.1.1

- กำหนดขอบเขตเงื่อนไขสัญญา (Terms of Reference) ไว้ให้ชัดเจน และการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมควรดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญภายในองค์กรหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระที่ได้รับการรับรอง
- ดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยวิธีการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเป็นสิ่งสำคัญมากโดยอาจมีการสัมภาษณ์ ประชุม และการทบทวนสิ่งที่พบ และแผนการลดผลกระทบร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐบาล และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ตามแนวปฏิบัติ 5.1.1 และ 6.1.1)

7.1.2

- จัดทำแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับผลการประเมินด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- จัดทำขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการ
- ดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานพร้อมบันทึกผล
- ทบทวนแผน ขั้นตอนการดำเนินงานตามความเหมาะสม

หมายเหตุ

1. การประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการกำหนดกิจกรรมหลักควรพิจารณาถึงประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย โดยไม่คำนึงถึงลำดับความสำคัญ
 - การประเมินผลกระทบของกิจกรรมหลักทั้งหมดที่ได้วางไว้ รวมถึงการปลูก การดำเนินงานโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ถนน และ โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ
 - การประเมินควรรวมถึงการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินลักษณะที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ซึ่งอาจได้รับผลกระทบในแง่ลบ (ดูเกณฑ์กำหนด 7.3)
 - การประเมินผลกระทบที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นกับระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติที่ติดกับพื้นที่ที่มีแผนจะพัฒนา รวมถึงการพัฒนาหรือการขยายพื้นที่ปลูก ซึ่งจะไปกระทบกับระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติใกล้เคียง
 - การระบุเส้นทางน้ำ และการประเมินผลกระทบที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นกับระบบอุทก-วิทยาจากแผนการพัฒนาที่วางไว้ ควรมีการวางมาตรการและนำไปดำเนินการเพื่อรักษาปริมาณ และคุณภาพของทรัพยากรน้ำ
 - การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของดิน และข้อมูลภูมิประเทศ รวมถึงการระบุดินที่-ด้อยคุณภาพ และดินที่มีความเปราะบาง พื้นที่ที่มีแนวโน้มต่อการถูกชะล้างพังทลายของดิน และพื้นที่ลาดชันที่ไม่เหมาะสำหรับการปลูก
 - วิเคราะห์ประเภทที่ดินที่นำมาใช้ (ป่า ป่าเสื่อมโทรม พื้นที่ที่มีการแผ้วถางแล้ว)
 - วิเคราะห์เกี่ยวกับสิทธิความเป็นเจ้าของที่ดิน และสิทธิในการใช้ที่ดิน
 - วิเคราะห์รูปแบบการใช้ที่ดินในปัจจุบัน
 - ประเมินแนวโน้มผลกระทบด้านสังคมที่มีต่อชุมชนแวดล้อมสวนปาล์มน้ำมัน รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่แตกต่างกันที่มีต่อหญิงและชาย ชุมชนกลุ่มน้อย/ชนเผ่า กลุ่มผู้อพยพกับผู้ที่อยู่อาศัยดั้งเดิม
2. อ้างถึง พ.ร.บ. และกฎระเบียบทางราชการ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรรับผิดชอบในการประเมินผลกระทบด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับสมาชิก สมาชิกควรตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการดำเนินการตามที่ระบุในการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และมีการนำไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

สำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ ไม่ต้องทำการประเมินผลกระทบดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยมีการปรึกษาหารือผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเริ่มทำการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่หรือก่อนการดำเนินการ หรือก่อนการขยายพื้นที่ปลูกที่มีอยู่เดิม

เกณฑ์ข้อกำหนด 7.2

มีการนำข้อมูลสำรวจดิน และสภาพภูมิประเทศ (Topographic information) มาใช้ในการวางแผนการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ และนำผลลัพธ์มาประกอบการวางแผนและการดำเนินการ

ตัวชี้วัดหลัก

7.2.1 แผนที่แสดงความเหมาะสมของดิน หรือการสำรวจดินอย่างเพียงพอ

ตัวชี้วัดรอง

7.2.2 ข้อมูลแสดงสภาพภูมิประเทศอย่างเพียงพอ

7.2.3 บันทึกผลการสำรวจดิน และสภาพภูมิประเทศ (Topographic information)

แนวปฏิบัติ

7.2.1

- จัดให้มีแผนที่แสดงความเหมาะสมของดิน และ หรือการสำรวจดินอย่างเพียงพอ
- วางแผนการใช้ที่ดินและปรับปรุงดินอย่างเหมาะสมในระยะยาว ตามแนวปฏิบัติ 4.2.3

7.2.2 จัดให้มีข้อมูลแสดงสภาพภูมิประเทศอย่างเพียงพอเพื่อประกอบการวางแผนระบบระบายน้ำและชลประทาน ถนน และโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ

7.2.3 ให้ทำการสำรวจดิน และสภาพภูมิประเทศ โดยควรรวมเข้ากับแผนการดำเนินการสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ตามแนวปฏิบัติของตัวชี้วัด 7.1.2

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการต้องมั่นใจว่าสมาชิกทั้งหมดใช้ขั้นตอนการดำเนินการเดียวกันตามความต้องการของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและสวนปาล์มน้ำมันใหม่ กิจกรรมเหล่านี้ อาจจะเกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (เกณฑ์กำหนด 7.1) แต่ไม่จำเป็นต้องทำโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

การประเมินความเหมาะสมของดินเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ โดยเฉพาะเมื่อมีจำนวนผู้ผลิตมารายอย่างมีนัยสำคัญที่ดำเนินการอยู่ในบริเวณเดียวกัน องค์กรของเกษตรกร

รายย่อยหรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มที่รับซื้อทะลายปาล์มน้ำมันสดจากเกษตรกรรายย่อย แต่ละรายอาจเป็นผู้รวบรวมและให้ข้อมูลก็ได้

เกณฑ์กำหนด 7.3

ห้ามมิให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในป่าปาล์มภูมิ หรือในเขตพื้นที่ใดๆ ที่ต้องรักษาหรือส่งเสริมตามลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV) ลักษณะหนึ่งหรือมากกว่า นับตั้งแต่วันที่ได้รับการรับรองกรอบ RSPO ของประเทศไทย

ตัวชี้วัดหลัก

7.3.1 การประเมินลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ ก่อนการเปลี่ยนแปลงใดๆ โดยมีการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กรณีที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2548 จนถึงวันที่กรอบ RSPO ของประเทศไทยได้รับการรับรองให้บันทึกวันที่ ที่เตรียมพื้นที่ และวันเริ่มดำเนินการ

แนวปฏิบัติ

7.3.1

- ชี้บ่งและประเมินลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV) ตามคำนิยามและ หรือ Global HCV Toolkit
- ทำการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์กำหนด 7.1 ตัวชี้วัด 7.1.1
- คำแนะนำอื่นๆ
 1. ผู้ประเมิน HCV ควรได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีความรู้ความชำนาญในกระบวนการประเมิน HCV
 2. มีการปรึกษาหารือกับชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการระบุลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV 5 และ HCV 6) ทางสังคม
 3. ควรพัฒนาการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีการแผ้วถางแล้ว และ หรือพื้นที่เสื่อมโทรม
 4. การพัฒนาสวนไม่ควรส่งผลกระทบต่อหรือแรงกดดันทางอ้อมต่อพื้นที่ป่าจากการใช้พื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมดที่มีอยู่ในบริเวณดังกล่าว
 5. ในกรณีที่มีการจัดทำแผนที่ภูมิทัศน์แสดงลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV) ควรนำไปพิจารณาวางแผนโครงการ ไม่ว่าแผนที่นั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนการใช้ที่ดินของรัฐหรือไม่ก็ตาม

กรณีที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548 จนถึงวันที่กรอบ RSPO ของประเทศไทยได้รับการรับรองให้มีแนวปฏิบัติดังนี้

- บันทึกวันที่ ที่เตรียมพื้นที่ และวันเริ่มดำเนินการ
- ประเมิน HCV ในพื้นที่สวน
- ในกรณีที่มีพื้นที่ที่เป็น HCV ต้องจัดทำแผนการฟื้นฟูให้คงสภาพไว้

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรให้ความช่วยเหลือสมาชิกในการชี้บ่งลักษณะ หรือพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ ภายในที่ดินของเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

เกษตรกรรายย่อยในโครงการควรตระหนักถึงพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ ที่อยู่ภายในที่ดินของตนเอง และสามารถแสดงได้ว่าไม่มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในพื้นที่ป่าปูลมภูมิ และพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรตระหนักถึงพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ที่อยู่ภายในที่ดินของตนเอง และสามารถแสดงได้ว่าไม่มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในพื้นที่ป่าปูลมภูมิ และพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์(เช่นเดียวกับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ)

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรอื่น ๆ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับ HCV ในบริเวณที่ดินหรือ บริเวณรอบที่ดินของตนเอง

เกณฑ์ข้อกำหนด 7.4

หลีกเลี่ยงการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นบริเวณกว้างบนพื้นที่สูงชัน และ หรือในดินที่ด้อยคุณภาพ (Marginal Soil) และดินที่มีความเปราะบาง (Fragile Soil)

ตัวชี้วัดรอง

7.4.1 แผนที่ระบุเขตดินที่ด้อยคุณภาพ (Marginal Soil) และดินที่มีความเปราะบาง (Fragile Soil) และดินพรุ รวมถึงพื้นที่ที่มีความลาดชัน

7.4.2 การวางแผนและการปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้ดินได้รับผลกระทบด้านลบ

แนวปฏิบัติ

7.4.1 จัดให้มีแผนที่ระบุเขตดินที่ด้อยคุณภาพ (Marginal Soil) ดินที่มีความเปราะบาง (Fragile Soil) และดินพรุ รวมถึงพื้นที่ที่มีความลาดชัน

7.4.2 ให้จัดทำแผนและวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้ดินได้รับผลกระทบด้านลบ เมื่อมีการจำกัดขอบเขตพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในดินที่ด้อยคุณภาพ และมีความเปราะบาง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรมั่นใจว่าสมาชิกหลีกเลี่ยงการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในพื้นที่สูงชัน และ หรือในดินที่ด้อยคุณภาพและดินที่เปราะบาง ถ้าพื้นที่นั้นเป็นเพียงพื้นที่เดียวสำหรับการดำรงชีวิต ควรมีการพัฒนาที่ดินโดยการใช้มาตรการที่เหมาะสมตามแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรหลีกเลี่ยงการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในพื้นที่สูงชัน และ หรือในดินที่ด้อยคุณภาพ และดินที่มีความเปราะบาง ถ้าพื้นที่นั้นเป็นเพียงพื้นที่เดียวสำหรับการดำรงชีวิต ควรมีการพัฒนาที่ดินโดยการใช้มาตรการที่เหมาะสม

เกณฑ์กำหนด 7.5

ไม่ให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่บนที่ดินของชาวบ้าน โดยปราศจากการยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอมจากเจ้าของที่ดินเดิม รวมทั้งต้องดำเนินการผ่านระบบ

เอกสารที่เปิดโอกาสให้ชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบัน หรือองค์กรตัวแทนของตนเอง

ตัวชี้วัดหลัก

7.5.1 หลักฐานที่แสดงความยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอมจากเจ้าของที่ดินเดิม

7.5.2 หลักฐานแสดงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แนวปฏิบัติ

7.5.1-7.5.2

กิจกรรมนี้อาจรวมเข้าไว้กับการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในเกณฑ์กำหนด 7.1

อ้างอิงเกณฑ์กำหนด 2.2, 2.3, 6.2, 6.4 และ 7.6 ให้เป็นไปตามตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติ

เมื่อการปลูกในพื้นที่ใหม่ได้รับการยอมรับ แผนการบริหารจัดการ และดำเนินการควรคงไว้ซึ่งสถานที่เคารพสักการบูชาของท้องถิ่น ควรทำข้อตกลงกับชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นโดยปราศจากการบีบบังคับ หรือการใช้อิทธิพลอื่นๆ (ดูแนวปฏิบัติข้อ 2.3)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง หมายถึงกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ หรือเกี่ยวข้องกับการปลูกป่าใหม่

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 2.2 และ 2.3

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

ดูเกณฑ์กำหนด 2.2 และ 2.3

เกณฑ์กำหนด 7.6

ชาวบ้านได้รับการชดเชยสำหรับการได้มาซึ่งที่ดินและการโอนสิทธิ์ในที่ทำกิน โดยที่ชาวบ้านยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้า ก่อนการยินยอม และเป็นไปตามข้อตกลงในการเจรจา

ตัวชี้วัดหลัก

7.6.1 เอกสารที่มีการระบุและการประเมินสิทธิตามกฎหมายและสิทธิตามจารีตประเพณี

7.6.2 การจัดทำระบบเพื่อระบุชี้บุคคลที่มีสิทธิ์ในการได้รับการชดเชย

7.6.3 ระบบการคำนวณ และวิธีการชดเชยอย่างยุติธรรมในรูปตัวเงินหรืออื่นๆ

7.6.4 เอกสารบันทึกกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียกร้องค่าชดเชย และเปิดเผยต่อสาธารณะ

ตัวชี้วัดรอง

7.6.5 ชุมชนที่สูญเสียสิทธิการเข้าถึงที่ดินและการใช้ที่ดินจากการขยายพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน หรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

j

แนวปฏิบัติ

7.6.1 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องมีเอกสารที่มีการระบุและการประเมินสิทธิตามกฎหมายและสิทธิตามจารีตประเพณี

7.6.2 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำระบบเอกสารขั้นตอนปฏิบัติ ในการระบุบุคคลที่มีสิทธิ์ในการได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม และโปร่งใส ทั้งนี้ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

7.6.3 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติในการคำนวณ และวิธีการจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบตัวเงิน หรืออื่นๆอย่างยุติธรรม

7.6.4 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำ และเก็บรักษาบันทึกกระบวนการ และผลลัพธ์ของการเรียกร้องค่าตอบแทนใดๆ และพร้อมเปิดเผยต่อสาธารณะได้

7.6.5 ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มควรคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ที่ชุมชนควรได้รับ เนื่องจากการสูญเสียสิทธิการเข้าถึงที่ดินและการใช้ที่ดินจากการขยายพื้นที่

อ้างอิงเกณฑ์กำหนด 2.2, 2.3 และ 6.4 และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกัน ข้อกำหนดนี้หมายถึงรวมถึงชนพื้นเมืองด้วย

หมายเหตุ

กิจกรรมนี้อาจรวมเข้าไว้กับการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์กำหนด 7.1

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ดูเกณฑ์กำหนด 7.5

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

ดูเกณฑ์กำหนด 7.5

เกณฑ์กำหนด 7.7

หลีกเลี่ยงการใช้ไฟเผาในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกใหม่ นอกเหนือจาก กรณีเฉพาะที่ได้รับอนุญาตไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ASEAN Guidelines หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของภูมิภาคอื่นๆ

ตัวชี้วัดหลัก

7.7.1 เอกสารการประเมินความจำเป็น ในกรณีที่มีการใช้ไฟเผาสำหรับเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์ม

7.7.2 หลักฐานแสดงการอนุมัติการควบคุมการเผาตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ.ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดรอง

7.7.3 บันทึกการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ไฟเผา และมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ

แนวปฏิบัติ

7.7.1

- การใช้ไฟเผาควรใช้เฉพาะในกรณีที่ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า การใช้ไฟเผาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุด และเป็นทางเลือกที่มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และมีหลักฐานแสดงว่าได้มีการควบคุมการใช้ไฟเผาอย่างระมัดระวัง
- การใช้ไฟเผานั้นอาจเป็นที่ยอมรับ ตัวอย่างเช่น การอ้างอิงตาม “แนวทางปฏิบัติตามนโยบาย ASEAN ว่าด้วยการไม่ใช้ไฟเผา ” (Guidelines for the implementation of the ASEAN policy on zero burning) หรือแนวทางอื่นที่เทียบเคียงกันได้ของภูมิภาคอื่น
- กิจกรรมตามตัวชี้วัดนี้ อาจรวมเข้าไว้กับการประเมินผลกระทบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์กำหนด 7.1 โดยให้ครอบคลุมถึงกรณีที่มีการใช้ไฟเผาสำหรับการเตรียมพื้นที่ปลูก

7.7.2 จัดให้มีเอกสารแสดงหลักฐานการอนุมัติการใช้ไฟเผา

7.7.3 จัดทำบันทึกการฝึกอบรมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพื้นที่ปลูกโดยการใช้ไฟเผา รวมถึงมาตรการการควบคุมเพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรมั่นใจว่าการใช้ไฟเผาควรใช้เฉพาะในกรณีที่ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า การใช้ไฟเผาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุด และเป็นทางเลือกที่มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดในการลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของรุนแรงของศัตรูพืช และโรคพืชให้เหลือน้อยที่สุดในระหว่างการเตรียมพื้นที่ปลูกใหม่ และมีหลักฐานแสดงว่าได้มีการควบคุมการใช้ไฟเผาอย่างระมัดระวัง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระควรมีความเข้าใจถึงแนวโน้มนผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมจากการใช้ไฟเผาในระหว่างการเตรียมพื้นที่ปลูกใหม่ และควรมีมาตรการควบคุมการลุกลามของไฟ

หลักการข้อที่ 8: ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกิจกรรมหลักอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์กำหนด 8.1

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมีการตรวจติดตามและทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งจัดทำ และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่แสดงการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานและนำแผนไปปฏิบัติ รวมทั้งมีการตรวจติดตาม และทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง โดยต้องรวมถึงข้อกำหนดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

ตัวชี้วัดหลัก

8.1.1 การใช้สารเคมีอย่างมีเหตุมีผล (เกณฑ์กำหนด **4.6**)

8.1.2 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (เกณฑ์กำหนด **5.1**)

8.1.3 การนำของเสีย และเศษวัสดุมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (เกณฑ์กำหนด **5.3**)

8.1.4 มลภาวะ และการปล่อยมลพิษ (เกณฑ์กำหนด **5.6**)

8.1.5 ผลกระทบด้านสังคม (เกณฑ์กำหนด **6.1**)

ตัวชี้วัดรอง

8.1.6 อาชีวอนามัย และความปลอดภัย (เกณฑ์กำหนด **4.7**)

แนวปฏิบัติ

8.1.1-8.1.6

- ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านต่างๆ ครอบคลุมตามตัวชี้วัด และดำเนินการตามแผนที่วางไว้

ทั้งนี้แผนและการปฏิบัติต้องได้รับการตรวจติดตาม ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนด

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในโครงการ

ผู้จัดการเกษตรกรรายย่อยในโครงการควรจัดทำแผนปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของตัวแทนของสมาชิก ซึ่งพิจารณาถึงผลกระทบหลักด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม และโอกาสในการปรับปรุง

แนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ

เกษตรกรรายย่อยอิสระต้องตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และควรมีแนวปฏิบัติและการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง